

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

Η. ΠΙΚΟΥ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐν Ἀθήναις: δρ. δ, ταῖς ἰσχυραῖς 6, τῷ ἑξωτερικῷ 10
ΦΥΛΛΑ προηγουμένα ἑκάτῃ 20.
Διευθυντικαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας
διὰ γραμματοσήμου καὶ χαρτονομισμάτων
παντός ἔθνους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Ἡ Βασίλισσα Μαρτῶ, (μετὰ εἰκόνας) μυθιστορία Α. Δουρᾶ, μετὰφ. Α. Σκαλίδου (Συν.). — Ἡ Λουομένη Χανούμισσα, μυθιστορία Λεῖλᾶ-Χανούμ (Συν.) — Ἡ ἄγνωστος, ἀλληγορία Γεωργίας Σίνδης (Συν. καὶ τέλος). — Ἡ τελευταία Σελλίς, ὑπὸ Δάμ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ :
Ὁδὸς Πιπτησίων, ἀριθμὸς 3, πρὸς τὸ
τυπογραφεῖον τῆς «Κορίνθης»

Λέγε τοῦλάχιστον ὅτι εἴδετε τὰ ἑλληνικά. [Σελ. 204]

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΤΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Μετὰφρ. Ἀλεξάνδρου Σκαλίδου.
[Συνέχεια ἴδι προηγουμένου φύλλον].

Ἄν ὁ κερκυνὸς ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας τῆς, ἡ Αἰκατερίνα δὲν θὰ ἐτρόμαξεν ὅσον ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους. Ἐβλεπεν ἔννεμ τὸν Κάρολον... Εἶτα, μετὰ τινὰς στιγμὰς ἀνέκραξε :

— Ὁ Ἑρρίκος τῆς Ναβάρρας! βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἐπὶ βλάβῃ τῶν τέκνων μου! Θὰ τὸ ἰδῶμεν! Ἄ! δι' αὐτὸ θέλετε νὰ ἀπομακρύνετε τὸν υἱόν μου ;

— Τὸν υἱόν σας, καὶ ἐγὼ λοιπὸν τί εἶμαι ; Υἱὸς λυκαίνης, ὡς ὁ Ῥωμύλος!

ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος τρέμων ἐξ ὀργῆς καὶ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας. Ὁ υἱὸς σας! Ἐχετε δίκαιον. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν εἶναι υἱὸς σας. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν ἔχει ἀδελφοὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν ἔχει μητέρα, ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας μόνον ὑπηκόους ἔχει. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν ἔχει ἀνάγκη αἰσθημάτων, ἔχει θέλησιν. Ἄδικα φερεῖ ἂν δὲν τὸν ἀγαπῶσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ τὸν ὑπακούωσι.

— Βασιλεῦ, παρενοήσατε τοὺς λόγους μου. Ὁνόμασά υἱόν μου ἐκεῖνον, ὅστις πρόκειται νὰ ἀναχωρήσῃ. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀγκῶ αὐτὸν περισσότερον, διότι φο-

βοῦμαι ὅτι θὰ τὸν χάσω. Εἶναι ἐγκλημα διὰ μίαν μητέρα νὰ ἐπιθυμῇ νὰ μὴ τὴν ἀφίση ὁ υἱὸς τῆς ;

— Καὶ ἐγὼ σας λέγω ὅτι θὰ σας ἀφίση, ὅτι θὰ ἀφίση τὴν Γαλλίαν, ὅτι θὰ μεταβῇ εἰς Πολωνίαν, καὶ τοῦτο ἐντὸς δύο ἡμερῶν, καὶ ἂν μίαν ἔτι λέξιν προσθέσετε, αὐριον. Καὶ ἂν δὲν κύψετε, καὶ ἂν δὲν παύσετε ἀπειλοῦσα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, τὸν πνίγω τὴν ἐσπέραν ταύτην, ὡς ἠθέλετε χθὲς νὰ πνίξωμεν τὸν ἐραστὴν τῆς θυγατρὸς σας. Ἐστὲ δὲ βεβαία, ὅτι δὲν θὰ ἀποτύχω μὲ αὐτόν, ὡς ἀπετύχησα μὲ τὸν Δελαμόλ.

ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ταύτην, ἡ Αἰκατε-

ρίνα έταπεινώσε τους όφθαλμούς, αλλά σχεδόν αυτόστιγμει άνεγείρασα την κεφαλήν ειπε :

— Πτωχόν τέκνον! 'Ο άδελφός σου θέλει νά σε φονεύσῃ. 'Αλλά, μή φοβῆσαι, ἡ μήτηρ σου θά σε προστατεύσῃ.

— 'Α! μέ προκαλείτε! άνέκραξεν ο Κάρολος. Λοιπόν, όρκίζομαι εις τό αίμα του Χριστού ότι θά άποθάνῃ, όχι τήν έσπέρην, αλλά' αὐτήν ταύτην τήν στιγμήν... 'Α! έν όπλον! έν ξίφος! έν έγχειρίδιον!... 'Α!...

Καί ο Κάρολος, άφου περιέφερε ματαίως τό βλέμμα περί έαυτόν ζητών έν όπλον, είδε τό μικρόν έγχειρίδιον, όπερ ἡ μήτηρ του έφερεν εις τήν ζώνην της. "Ηρπασεν αυτό και ώρμησεν έξω όπως σφάξῃ τόν 'Ανζιού, όπου δήποτε ἠθελε τόν εύρη. "Οτε όμως έφθασεν εις τόν διάδρομον, κί δυνάμεις αυτού τόν έγκατέλιπον, έξέτεινε τās χειράς, άφισε νά πέσῃ τό όξύ έγχειρίδιον, έρρηξε κραυγήν άλγους, και εκυλίσθη επί του δαπέδου.

Τό αίμα άνεπήδησεν άφθονον εκ τε του στόματος αυτού και της ρινόσ.

— 'Ιησού! εκραύγασε. Μέ φονεύουν! βοήθειαν! βοήθειαν!

'Η Αικατερίνα τόν είδε μετ' άπαθείας πεσόντα. 'Αλλ' επί τέλους συναισθανθεΐσα τό δύσκολον της θέσεώς της, ἠνέφξε τήν θύραν κρυγάζουσα :

— 'Ο βασιλεύς είναι άσθενής! βοήθειαν! βοήθειαν!

Εις τās κραυγās ταύτας, ύπνρέται, άξιωματικοί και αύλικοί έσπευσαν, αλλά πρώτη πάντων έφθασε γυνή τις, ἡτις ἠγειρε τόν Κάρολον ώχρόν ως πτώμα.

— Μέ φονεύουν, τροφέ! μέ φονεύουν! έψιθύρισεν ο Κάρολος πλήρης ιδρώτος και αίματος.

— Σε φονεύουν, Κάρολέ μου! άνέκραξεν ἡ αγαθή γυνή, ρίψασα άγριον βλέμμα περίξ, όπερ ἠνάγκασε και αὐτήν τήν Αικατερίναν νά όπισθοχωρήσῃ. Και ποίος σε φονεύει;

'Ο Κάρολος έξέπεμψεν άσθενῆ στεναγμόν και έλιποθύμησε.

— 'Α! είπεν ο 'Αμβρόσιος Παρέ, έν είχαν σπεύσει νά προσκαλέσωσιν, ο βασιλεύς άσθενεί σπουδαιώς!

— Και τώρα, είπεν ἡ άμειλικτος Αικατερίνα, εκών άκων θά αναβάλλῃ τήν έπίσημον συνεδρίασιν.

Και άφισε τόν βασιλέα, όπως εύρη τόν δεύτερον αὐτης υίόν, όστις περιέμενεν άγωνιάν έν τῷ εύκτηρίῳ, τό άποτέλεσμα της τόσῳ δι' αὐτόν σπουδίας εκείνης συνεντεύξεως.

ΜΑ'

ΤΟ ΠΡΟΣΚΟΠΙΟΝ

'Εξελθοῦσα του εύκτηρίου της, ένθα είχαν άνακοινώσαι εις τόν 'Ερρίκον του 'Ανζιού τήν μετὰ του βασιλέως συνομιλίαν της, ἡ Αικατερίνα εύρε τόν 'Ρενέ έν τῷ κοιτῶνί της.

— 'Ε! είπεν αὐτῷ, τόν είδες; Πῶς πηγαίνει;

— Κάτι καλλίτερον.

— Και δύναται νά όμιλήσῃ;

— 'Οχι, τό ξίφος διεπέρασε τόν λαρυγγά του.

— 'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει, σοι είχαν είπει νά τόν κάμῃς νά γράψῃ.

— Προσεπάθησα. Και αὐτός κατέβαλε πās προσπάθειαν, αλλά έστάθη άδύνατον. Μόνον δύο γράμματα κατώρθωσε νά χαραξῃ, και αὐτὰ δυσανάγνωστα. Αὐτὰ έδῶ.

Και έδωκεν εις τήν Αικατερίναν χαρτίον τι, όπερ αὐτῇ ἠνέφξε πυρετωδῶς.

— 'Εν Μ και έν Ο, είπεν άφου παρετήρησε καλῶς τό χαρτίον... "Ητο βεβαίως ο Μόλ, και όλη αὐτῇ ἡ κωμωδία της Μαργαρίτας έπαίχθη διὰ νά άποτρέψῃ τās ύπονοίας.

— Δέσποινα, είπεν ο 'Ρενέ, άν έτόλμων νά εκφράσω γνώμην, όπου ἡ 'Υμετέρα Μεγαλειότης διαστάζει νά εκφράσῃ τήν ιδικήν της, θά έλεγον ότι ο Δελαμούλ είναι, κατ' έμέ, πολύ έρωτευμένος, ώστε ν' άσχολῆται σπουδαιώς εις τήν πολιτικήν.

— Τό πιστεύεις;

— Ναί! και πρό πάντων έρωτευμένος εις τήν βασιλίσσαν της Ναβάρρας, ώστε είναι άδύνατον νά ύπηρετῇ μετ' άφοσιώσεως τόν βασιλέα, διότι δέν ύπάρχει άληθής έρωσ, άνευ ζηλοτυπίας.

— Και σās εξήτησέ ποτε φίλτρον τι;

— 'Οχι, περιωρίσθημεν μόνον εις τήν κηρίνην πλαγγόνα.

— Διευρυνήσατε τήν καρδίαν της;

— Ναί.

— Και έχεισά κόμη τήν πλαγγόνα ταύτην;

— Τήν έχω.

— Θα ἦτο περίεργον άν αὐ τοιαῦται μαγείαι έχουσι τās ιδιότητας, τās οποίας άποδίδουσιν εις αὐτάς!

— 'Η 'Υμετέρα Μεγαλειότης δύναται νά κρίνῃ κάλλιον έμοῦ.

— Και ἡ βασιλίσσα αγαπᾷ αὐτόν έπίσης;

— Τόν αγαπᾷ άχρι θυσίας. Χθές έσωσεν αὐτόν εκ του θανάτου, διακινδυνεύσασα τήν τιμήν της και τήν ζωήν της. Και άμφιβάλλετε, δέσποινα, περί της έπιστήμης;

— Ναί, διότι ἡ έπιστήμη μέ έπρόδωκεν, είπεν ἡ Αικατερίνα προσηλώσασα επί του 'Ρενέ τό βλέμμα της, όπερ αὐτός ύπέστη θαυμασιώς. — άν δέν μέ έπρόδωκεν ο έπιστήμων.

— Άγνωστί θέλετε νά είπῆτε, δέσποινα.

— 'Ρενέ, τὰ μύρά σου άπώλεσαν τήν όσμήν των;

— 'Οχι, δέσποινα, όταν τὰ μετχειρίζομαι έγώ. "Οταν όμως διέρχωνται από άλλων χειράς, πιθανόν...

'Η Αικατερίνα εκίνησε τήν κεφαλήν μειδιάσασα.

— Τό φύραμά σου, 'Ρενέ, έκαμε θαύματα, είπεν. 'Η κυρία Σῶθη έχει τὰ χείλη δροσερώτερα και έρυθρότερα ἡ πρίν.

— 'Οχι τό φύραμά μου, δέσποινα, διότι ἡ κυρία Σῶθη μετανοήσασα φαίνεται δέν μοι τό εξήτησε πλέον, και έγώ, μεθ' όσα μοι είπεν ἡ 'Υμετέρα Μεγαλειότης, έκρινα καλόν νά μή τό στείλω. Αὐ πύξιδες είναι παρ' έμοί έτι εις τήν αὐτήν θέσιν, εις τήν οποίαν τās είδετε, πλην μιᾶς, ἡ οποία έγένετο άφαντος και άγνωστος ποίος τήν έπῆρε και τί ἠθέλησε νά τήν κάμῃ.

— 'Ας είναι, 'Ρενέ, είπεν ἡ Αικατερίνα.

'Ισως βραδύτερον όμιλήσωμεν περί τούτου.

— Εἶμαι εις τās διαταγās της 'Υμετέρας Μεγαλειότητος.

— Ποία τινὰ άπαιτοῦνται όπως μάθῃ τις τήν πιθανήν διάρκειαν της ζωῆς ενός ανθρώπου;

— Νά ειξεύρῃ πρώτον τήν ἡμέραν της γεννήσεώς του, τήν ἡλικίαν του, και ύπό παῖον σημεῖον έγεννήθη.

— Εἶτα;

— Νά έχῃ εκ του αίματος και των τριχῶν του.

— Και άν σοι φέρω εκ του αίματος και των τριχῶν του και σου είπῶ τό σημεῖον ύπό τό όποιον έγεννήθη, τήν ἡλικίαν του και τήν ἡμέραν της γεννήσεώς του, δύνασαι νά μοι είπῆς τήν πιθανήν έποχήν του θανάτου του;

— 'Ως έγγιστα, πάντοτε.

— 'Εχει καλῶς. 'Εχω τρίχας και θά προμηθευθῶ εκ του αίματός του.

— 'Ο άνθρωπος αὐτός έγεννήθη τήν ἡμέραν ἢ τήν νύκτα;

— Εἰς τās πέντε ώρας και είκοσι τρία λεπτά της έσπέρας.

— 'Ελθετε αύριον τήν πέμπτην μετὰ μεσημβρίαν παρ' έμοί, διότι ἡ παρατήρησις δέον νά γείνη ακριβῶς κατὰ τήν αὐτήν ώραν της γεννήσεως.

— Πολύ καλά, είπεν ἡ Αικατερίνα, θά έλθωμεν.

'Ο 'Ρενέ ύποκλιθεὶς εξήλθε, χωρίς νά φανῇ προσέξας εις τό θά έλθωμεν, όπερ έσήμαινεν ότι ἡ Αικατερίνα παρὰ τήν συνήθειάν της, δέν θά μετέβαινε παρ' αὐτῷ μόνη.

Τήν έπισῶσαν λίαν πρώτῃ ἡ βασιλομήτωρ έπορευθη εις του υίου της. Πληροφορηθεΐσα ότι ο Παρέ τόν είχε φλεβοτομήσει, εξήτησε νά ιδῇ τό αίμά του. 'Η τροφός έδειξεν αὐτῇ λεκάνην, έν ἡ τό αίμα αὐτου έφυλάσσετο κατὰ διαταγήν του ιατροῦ. 'Η Αικατερίνα λαβοῦσα τήν λεκάνην, όπως δήθεν παρατήρησῃ τό αίμα, έπλήρωσε μετὰ μεγάλης ταχύτητος έξ αὐτου φιαλίδιον, όπερ εκρυψεν άμέσως έν τῷ θυλακίῳ της.

Καθ' ἦν στιγμήν εξήρχετο, ο Κάρολος όστις εκοιμάτο ἠνέφξε τους όφθαλμούς:

— 'Α! ύμεις, δέσποινα, είπε. Λοιπόν άναγγείλατε εις τόν προσφιλή υίόν σας, εις τόν 'Ερρίκόν σας του 'Ανζιού, ότι ἡ συνεδρίασις ώρίσθη δι' αύριον.

— 'Αγαπητέ μου Κάρολε, είπεν ἡ Αικατερίνα. 'Οποίαν ἡμέραν θέλετε. 'Ησυχάσατε και κοιμηθῆτε.

'Ο Κάρολος οίονει συμμορφωθείς προς τήν συμβουλήν ταύτην, εκλεισεναῦθις τους όφθαλμούς. Μόλις όμως είδε τήν Αικατερίναν εξελθοῦσαν και κλείσασα τήν θύραν, ἠγέρθη και διὰ φωνῆς πεπνυγμένης εκ του άλγους άνέκραξεν:

— Τόν ύπουργόν μου! τās σφαγιδας! τους αύλικούς μου! όλοι νά έλθουν άμέσως έδῶ.

'Η τροφός του προσεπάθησε νά τόν πείσῃ νά κοιμηθῇ.

— "Οχι, εἶπε, τροφέ μου, δὲν κοιμοῦμαι πλέον. Κάλεσον τοὺς αὐλικούς μου, θέλω νὰ ἐργασθῶ.

"Ὅτε ὁ Κάρολος διέταπτεν οὕτω, ὄφειλον νὰ ὑπακούωσιν. Ὅθεν προσεκάλεσαν ἀμέσως ὄσους ἐζήτησε, καὶ ἡ ἐπίσημος τῶν πρεσβευτῶν ὑποδοχὴ ὠρίσθη οὐχὶ τὴν ἐπιούσαν, διότι τοῦτο ἦτο ἀδύνατον, ἀλλὰ μετὰ πέντε ἡμέρας.

Τὴν δ' ὀρίσθησαν ὦραν, ἥτοι τὴν πέμπτην τῆς ἑσπέρας, ἥ τε βασιλομήτωρ καὶ ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού, μετέβησαν εἰς τοῦ Ρενέ, ὅστις εἶχε παρασκευάσει τὰ χρειώδη διὰ τὴν μυστικὴν συνεδρίασιν.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν θυσιῶν ἐπὶ καιόντος πυράνου, ἦτο χαλύβδινος λεπίς, ἐρυθρὰ ἐκ τοῦ πυρός, καὶ ἦς τὰ φαντασιώδη ἀραβουργήματα παρίστανον τὰς περιπετείαις τῆς εἰμαρμένης. Ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔκειτο τὸ βιβλίον τῆς Μοίρας, κατὰ δὲ τὴν νύκτα, ἥτις ὑπῆρξεν αἰθριοτάτη, ὁ Ρενέ ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ τὴν τε πορείαν καὶ τὴν θέσιν τῶν ἀστερισμῶν.

Πρῶτος εἰσηλθεν ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού. Ἐφῆρε ψευδῆ κόμην, προσωπίδα καὶ ποδῆρη μανδύαν. Μετ' αὐτὸν εἰσηλθεν ἡ Αἰκατερίνα. Αὕτη ἀφῆρσε τὴν προσωπίδα τῆς εἰσελθοῦσα. Ὁ Ἑρρίκος ὁμῶς διετήρησε τὴν ἰδικήν του.

— Ἐξετέλεσας τὰς δεούσας παρατηρήσεις τὴν νύκτα ταύτην; ἠρώτησεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Ναί, δέσποινα. Καὶ ἡ ἀπάντησις τῶν ἀστέρων μοὶ ἐφανέρωσε τὸ παρελθόν. Ἐκεῖνος περὶ οὗ μὲ ἐρωτᾶτε, εἶναι ζωηρός, ὑψηλόφρων, καὶ ἰσχυρός. Ζῆ ἤδη περὶ τὸ τέταρτον αἰῶνος, ὁ δὲ οὐρανὸς ἐχάρισεν αὐτῷ δόξαν καὶ πλοῦτη. Ἐχει οὕτω, δέσποινα;

— Ἰσως, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Ἐφέρετε τὰ μαλλία καὶ τὸ αἷμα;

— Ἴδου αὐτά.

Ὁ Ρενέ ἔλαβε τὴν φιαλίδα, ἐτάραξεν αὐτὴν ὀλίγον καὶ ἔχυσεν ἐπὶ τῆς καιομένης λεπίδος σταγόνας τινὰς ἐκ τοῦ περιεχομένου αἵματος, αἵτινες ἀναβρόσασαι ἀμέσως ἐχύθησαν εἰς φαντασιώδη σχήματα.

— ὦ! δέσποινα, ἀνέκραξεν ὁ Ρενέ. Τὸν βλέπω ἀγωνιῶντα καὶ ὑφιστάμενον φρικώδεις πόνους. Δὲν ἀκούετε πῶς οἰμῶζει, πῶς ζητεῖ βοήθειαν; Δὲν βλέπετε ὅτι περὶ τὴν ἐπιθανάτιον αὐτοῦ κλίνην παρασκευάζεται φοβερὰ πάλιν; Ἴδου αἱ λόγγαι, ἰδου τὰ ξίφη.

— Καὶ θὰ βραδύνη; ἠρώτησεν ἡ Αἰκατερίνα, ἥς ἡ καρδιά ἐπαλλε βιαίως ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἀναχαιτίσασα τὸν Ἑρρίκον τοῦ Ἀνζιού, ὅστις ἐν τῇ ἀνυπομονῇ αὐτοῦ περιεργεῖα ἤθελε νὰ κύψῃ ἐπὶ τοῦ πυράνου.

Ὁ Ρενέ ἐπορεύθη εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ γονυπετήσας ἀπήγγειλεν μαγικὴν τινα εὐχὴν. Εἶτα ἐγερεῖς ἔλαβε τὴν φιαλίδα ἐνῶ δὲ ἡ Αἰκατερίνα ἀνοίξασα κατὰ διαταγὴν τὸ βιβλίον ἔθετο τὸν δάκτυλον τυχαίως ἐπὶ τινος περικοπῆς, αὐτὸς ἔχυσεν ἐπὶ τῆς χαλύβδινης λεπίδος ὅλον τὸ αἷμα καὶ ἔριψεν εἰς τὸ πῦρ τὰ μαλλία, ἀπαγνῶντων μαγικῶν πινάκων ἑκείνων.

νην ἐξ ἐβραϊκῶν λέξεων, ὧν καὶ αὐτὸς ἠγνοεῖ τὴν σημασίαν.

Τότε ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού καὶ ἡ Αἰκατερίνα εἶδον ἐπὶ τῆς λεπίδος λευκὸν τι σχῆμα, ὁμοιάζον πρὸς πτώμα περιτετυλιγμένον ἐντὸς σαβάνου.

Ἐτέρα μορφή, ὁμοιάζουσα πρὸς γυναῖκα, ἔκυπτεν ἐπ' αὐτοῦ.

Ταύτοχρόνως τὰ μαλλία ἀναφλεγέντα ἀνέπεμψαν μίαν καὶ μόνην ἀναλαμπὴν εἰς ἐρυθρὰν γλῶσσαν.

— Ἐν ἔτος! ἀνέκραξεν ὁ Ρενέ. Δὲν θὰ παρέλθῃ ἐν ἔτος καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ ἀποθάνῃ, μία δὲ μόνον θὰ τὸν κλαύσῃ. Ἄλλ' ὄχι εἰς τὴν ἀκραν τῆς λεπίδος, μία ἄλλη γυνὴ φαίνεται ὡσεὶ κρατοῦσα παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς.

Ἡ Αἰκατερίνα ἐκύτταξε τὸν υἱὸν τῆς, ὡσεὶ ἐρωτῶσα αὐτὸν ποῖα ἦσαν αἱ δύο ἐκεῖναι γυναῖκες.

Ἄλλὰ, μόλις ἐτελείωσεν ὁ Ρενέ, καὶ ἡ χαλύβδινος λεπίς ἔγεινεν αὐθις λευκὴ, ἐξαφανισθέντων τῶν σχημάτων ἐκεῖνων.

Τότε ἡ Αἰκατερίνα ἀνέγνω τὴν περικοπὴν τοῦ βιβλίου, εἰς ἣν ὡς εἶπομεν εἶχε θέσει τυχαίως τὸν δάκτυλον, διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης, μεθ' ὅσῃν καὶ ἂν κατέβαλε προσπάθειαν ὅπως κρύψῃ τὴν ταραχὴν τῆς.

Οὕτω ἀπωλέσθη ἐκεῖνος, ὃν ἐφοβέσθε, καὶ τὸν θάνατόν του δὲν ἀπερόδησεν ἡ σύνεσις.

Βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς περὶ τὸ πύρανον.

— Καὶ διὰ τὸν ἄλλον, τὸν ὅποιον εἰξεύρεις, ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους ἡ Αἰκατερίνα, ποῖα εἶναι τὰ σημεῖα τοῦ μηνός τούτου;

— Ἀνθηρὰ ὡς πάντοτε, δέσποινα. Ἄν Θεὸς τις δὲν καταβάλλῃ τὴν εἰμαρμένην, τὸ μέλλον ἀνήκει βεβαίως εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον. Καὶ ὁμῶς...

— Τί;

— Εἰς τῶν ἀποτελούντων τὴν πλειάδα αὐτοῦ ἀστέρων μένει, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν παρατηρήσεών μου, κεκαλυμμένος ὑπὸ μαύρου νέφους.

— Ἄ! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνα, μαῦρον ἄφορος!... Ὑπάρχει λοιπὸν ἐλπίς;

— Περὶ τίνος ὁμιλεῖτε, δέσποινα; ἠρώτησεν ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού.

Ἡ Αἰκατερίνα σύρασα τὸν υἱὸν τῆς, εἰς τινὰ γωνίαν, ὡμίλει εἰς αὐτὸν χαμηλῆ τῆ φωνῆ.

Ἐν τούτοις ὁ Ρενέ γονυπετήσας ἔχυσεν ἐπὶ τῆς παλάμης του σταγόνας τινὰς αἵματος, αἵτινες εἶχον μείνει ἐν τῇ φιαλίδι, καὶ παρετῆρει αὐτὰς εἰς τὴν λάμπην τῆς φλογός.

— Παράδοξος ἀντίθεσις! εἶπεν, ἀποδεικνύουσα πόσον ἐπισφαλεῖς εἶναι αἱ μαρτυρίαι τῆς ἀπλῆς ἐπιστήμης, ἣν ἐνασκῶσιν οἱ πολλοί! Διὰ πάντα ἄλλον, πλην ἐμοῦ, δι' ἓνα ἰατρόν, δι' ἓνα σοφόν, δι' αὐτὸν τὸν Ἀμβρόσιον Παρέ, ἰδου αἷμα καθαρόν καὶ γόνιμον, πλήρες ζωϊκοῦ χυμοῦ. ὑπισχνούμενον μακρὰ ἔτη εἰς τὸ σῶμα ἐξ οὗ ἐλήφθη. Καὶ ὁμῶς ὅλη αὐτοῦ ἡ ῥώμη, θὰ ἐξαφανισθῇ, ὅλη αὐτῆ ἡ ζωὴ θὰ ἐκλίπη πρὶν ἢ λήξῃ ἐν ἔτος!...

Ἡ Αἰκατερίνα καὶ ὁ Ἑρρίκος τοῦ Ἀνζιού

ἐπανελθόντες εἰς τὰς πρώτας θέσεις τῶν ἠεροῶντο.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πρίγκηπος ἠκτινοβόλουν ὑπὸ τὴν προσωπίδα του.

— Τοῦτο δὲ συμβαίνει, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ρενέ, διότι εἰς τοὺς συνήθως σοφοὺς ἀνήκει μόνον τὸ παρόν, ἐνῶ εἰς ἡμᾶς ἀνήκει τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον.

— Λοιπὸν, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, ἐπιμένεις εἰς τὸ νὰ πιστεύῃς ὅτι θὰ ἀποθάνῃ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους;

— Μεθ' ὅσης βεβαιότητος εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἴμεθα τρεῖς ἐδῶ.

— Καὶ ὁμῶς ἔλεγες ὅτι τὸ αἷμά του ὑπόσχεται αὐτῷ μακροζωίαν.

— Ναί, ἂν τὰ πράγματα ἐβαδίζον τὸν φυσικὸν δρόμον τῶν. Ἀλλὰ, δὲν εἶναι δυνατὸν σύμπτωσις τις...

— Ἄ! ναί! ἀκούετε, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα εἰς τὸν Ἑρρίκον, μία σύμπτωσις..

— Φεῦ! εἶπεν οὗτος, εἰς λόγος περιπλέον διὰ νὰ μείνω.

— ὦ! περὶ τούτου μὴ σκέπτεσαι κἄν, εἶναι ἀδύνατον.

Τότε ὁ νέος στραφεῖς πρὸς τὸν Ρενέ:

— Εὐχαριστῶ, εἶπε μεταβαλὼν τὴν φωνήν, εὐχαριστῶ. Λάβετε τὸ βαλάντιον τοῦτο.

— Ἐλθετε, κόμη, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, δοῦσα σκοπίμως τὸν τίτλον τοῦτον εἰς τὸν υἱὸν τῆς, ὅπως ἀποπλανήσῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ρενέ.

Καὶ ἀνεχώρησαν.

— ὦ, μήτέρ μου! βλέπετε, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, ὅτε ἔμειναν μόνον, μία σύμπτωσις!.. Καὶ ἂν αὕτη ἐπέλθῃ, ἐγὼ δὲν θὰ ἦμαι ἐδῶ... Ὅθ' ἦμαι τετρακοσίας λεῦγας μακρὰν.

— Τετρακοσῖαι λεῦγαι διαῖνονται εἰς ὀκτῶ ἡμέρας τέκνον μου.

— Ναί! ἀλλὰ ποῖος εἰξεύρει ἂν οἱ Πολωνοὶ μὲ ἀφίσωσι ν' ἀναχωρήσω; Ἄ! διατί νὰ μὴ δύναμαι νὰ περιμείνω, μήτέρ μου;...

— Ποῖος εἰξεύρει; εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα.

Ἡ σύμπτωσις, περὶ τῆς ὁποίας εἶπεν ὁ Ρενέ, ἴσως εἶναι τὸ χθεσινὸν συμβῆν. Ἄκουσέ με. Ἐπάνελθε μόνος εἰς τὸ Λουβρον, τέκνον μου. Ἐγὼ δὲ θὰ εἰσέλθω διὰ τῆς ὀρσοθύρας τῆς μονῆς τῶν Αὐγουστινιανῶν, ὅπου μὲ περιμένουν οἱ ἀκόλουθοί μου. Πήγαινε, Ἑρρίκε. Προφυλάξου δὲ μὴ ἐξοργίσῃς τὸν ἀδελφόν σου, ἂν τὸν ἰδῆς.

ΜΒ

ΑΙ ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΣΕΙΣ

Τὸ πρῶτον, ὅπερ ἔμαθεν ὁ Ἑρρίκος τοῦ Ἀνζιού ἐπιστρέψας εἰς τὸ Λουβρον, ἦτο ὅτι μετὰ πέντε ἡμέρας ὠρίσθη ἡ ἐπίσημος παρουσίασις τῶν πρεσβευτῶν. Οἱ βράπται καὶ οἱ κοσμηματοῦργοι περιέμενον τὸν πρίγκηπα φέροντες πολυτελέστατα φορέματα καὶ βραχύτιμα κοσμήματα, αἵτινα εἶχε διορίσει ὁ βασιλεὺς δι' αὐτόν.

Ἐν τούτοις, ὁ Ἑρρίκος τῆς Ναβάρρας διεσκέδαζε παρατηρῶν μεγαλοπρεπὲς ἐκ σμαράγδων περιλαίμιον, ξίφος ἔχον τὴν λαβὴν χρυσοῦν καὶ πολύτιμον δακτύλιον, αἵτινα εἶχε πέμψει δῶρον αὐτῷ ὁ Κάρολος αὐτὸν ἐκείνον τὸν πατέρα.

Ὁ Ἀλανσὼν εἶχε κλεισθῆ εἰς τὰ δώματα τοῦ ὅπως ἀναγνώσῃ ἐλευθέρως ἐπιστολήν, ἣν εἶχε λάβει.

— Ὁ δὲ Κοκονὰς περιεφέρετο εἰς τὸ Λοῦδρον, ἐρωτῶν πάντας ὅσους ἂν συνήντα περὶ τοῦ φίλου του. Ἡρώτα δὲ διὰ τρόπου τὸσφ βιαίου καὶ ἀποτόμου, ὥστε περιήλθεν εἰς ἔριδα πρὸς τρεῖς τῶν αὐλικῶν, καταλήξασαν εἰς μονομαχίαν. Ὁ Κοκονὰς ἐφόνευσε τὸν πρῶτον καὶ ἐτραυματίσσε τοὺς δύο ἄλλους, λέγων :

— Ὁ πτωχὸς Δελαμόλ, εἴξευρε τὸσφ καλῶς τὰ λατινικά.

Τὴν μονότονον ταύτην ἐπιφθὸν ἀκούσας ὁ τρίτος τῶν ἀντιπάλων, ὅστις ἦτο ὁ βαρώνος τοῦ Βοασσού, εἶπεν αὐτῷ πίπτων :

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Κοκονὰς, ἄλλαξε καὶ ὀλίγον. Λέγε τοῦλάχιστον ὅτι εἴξευρε τὰ ἑλληνικά.

Ἐν τούτοις τὰ τοῦ διαδρόμου εἶχον γείνει γνωστά, καὶ ὁ Κοκονὰς μαθὼν αὐτὰ ἐπίστευσε ὅτι οἱ πρίγκηπες ἐκεῖνοι ἐφόνευσαν τὸν φίλον του. Ὅθεν πορευθεὶς εἰς τὸν Ἀλανσὼν ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις, ὡς παρ' ἀπλοῦ εὐπατρίδου.

Ὁ Ἀλανσὼν ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ ἐκδιώξῃ τὸν αὐθάδη τοῦτον, ἀλλ' ὁ Κοκονὰς ὠμίλει τὸσφ ἀποφασιστικῶς, καὶ αἰ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων τρεῖς μονομαχίαι του εἶχον ἀναβιβάσει αὐτὸν τὸσφ ὑψηλά, ὥστε δὲν ἔκρινε κλῶν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρώτην ὁρμήν. Ὅθεν εἶπεν αὐτῷ μειδιῶν :

— Φίλιππὸς μου Κοκονὰς, εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ βασιλεὺς μακιδῶνης, διότι ἐκτυπήθη εἰς τὴν κεφαλὴν δι' ἀργυροῦ ἀγγείου, ὁ Ἀνζιῦ δυσηρεστημένος διότι ἔλουσαν αὐτὸν με κομπόσταν πορτοκαλλίου, καὶ ὁ Γκίζης τεταπεινωμένος, διότι εἶχε βραπισθῆ δι' ἐνὸς τετάρτου ἀγριοχοίρου, εἶχον ἀποφασίσει νὰ φονεύσωσι τὸν κύριον Δελαμόλ. Ἄλλ' εἰς φίλος τοῦ φίλου σας ἔσωσεν αὐτόν. Ἡ ἀπόπειρα λοιπὸν ἀπέτυχε, σὰς δίδω δὲ τὸν λόγον μου ὡς πρίγκηψ περὶ τούτου.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Κοκονὰς ἀναπνεύσας ἐπὶ τῇ διαβεβαιώσει ταύτῃ, ἐπεθύμουν νὰ γνωρίζω τὸν φίλον ἐκεῖνον διὰ νὰ ἀποδείξω αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

Ὁ Ἀλανσὼν δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐμειδίασε διὰ τρόπου πείθοντος τὸν Κοκονὰς ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ σώσας τὸν Δελαμόλ φίλος.

— Ὡ, δέσποτα! εἶπεν ὁ Κοκονὰς, λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ τὰ εἴπητε ὅλα. Δὲν τὸν ἐφόνευσαν, ἀλλὰ τί τὸν ἔκκαμαν; Μὴ τὸν ἔρριψαν εἰς τινὰ σκοτεινὴν φυλακὴν;

— Ὅχι Ἄλλ' ὁ φίλος σας ἐγένετο ἄφαντος, καὶ πάντες ἀγνοοῦσι τί ἔγεινε καὶ ποῦ εἶναι.

— Σατανᾶ! εἶπεν ὁ Πεδεμόντιος. Καὶ εἰς τὸν Ἄδην ἂν ὑπῆγε θὰ τὸ μάθω.

— Ἀκούσατε, εἶπεν ὁ Ἀλανσὼν, ὅστις δι' ἄλλους λόγους ἐπεθύμει ὅσον καὶ ὁ Κοκονὰς νὰ μάθῃ ποῦ ἦτο ὁ Δελαμόλ. Θὰ σὰς δώσω φιλικὴν τινὰ συμβουλήν.

— Λέγετε, δέσποτα.

— Πηγαίνετε ἐρωτήσατε τὴν βασίλισσαν Μαργαρίταν, αὐτὴ πρέπει νὰ εἴξεύρῃ ποῦ εἶναι ὁ φίλος σας.

— Τὸ ἐσκέφθη, Ὑψηλότατε, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα, διότι ἐφοβοῦμην μὴ τὴν εὐρωθρηνοῦσαν. Ἀλλὰ, ἀφοῦ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης με βεβαίωσεν ὅτι ὁ Δελαμόλ δὲν ἀπέθανε, καὶ ὅτι ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης εἴξεύρει ποῦ εἶναι, λαμβάνω θάρρος καὶ πηγαίνω.

— Πήγαίνε, φίλε μου, εἶπεν ὁ δούξ. Καὶ ὅταν μάθῃς, ἐλθέ νὰ μὰς εἰπῆς, διότι καὶ ἐγὼ ἀνησυχῶ, καθὼς καὶ σύ. Ἐν μόνον μὴ λησμονήσῃς, Κοκονὰς...

— Ποῖον;

— Μὴν εἰπῆς ὅτι ἐγὼ σὲ ἔστειλα, διότι ἂν κάμῃς τοιαύτην ἀνοησίαν, οὐδὲν θὰ μάθῃς.

— Δέσποτα, εἶπεν ὁ Κοκονὰς, ἀφοῦ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης μὰς συνιστᾷ ἐχεμυθίαν, θὰ ἤμαι ἀφωνος ὡς ἰχθύς, ἢ ὡς ἡ βασιλομήτωρ.

Καὶ πορευόμενος εἰς τῆς βασίλισσας τῆς Ναβάρρας ἐψιθύριζεν :

— Ἀγαθὸς πρίγκηψ! ἀξιόλογος πρίγκηψ! μεγάλθυμος πρίγκηψ!

Ἡ Μαργαρίτα τὸν περιέμενε, διότι εἶχε μάθει τὴν ἀπελπισίαν του καὶ τὰς μονομαχίας του.

Ὁ Κοκονὰς εἰσῆλθεν ὀλίγῳ τι τετραγμμένος. Ἡ βασίλισσα ἐδέχθη αὐτὸν μειδιῶσα, καὶ τοῦτο τὸν ἐνεθάρρυνε.

— Ὡ! δέσποινα, ἀποδόσατέ μοι τὸν φίλον μου, σὰς ἰκετεύω, ἢ τοῦλάχιστον εἶπατέ μοι τί ἔγεινε, διότι ἀνευ αὐτοῦ δὲν δύναμαι νὰ ζήσω. Ὑποθέσατε τὸν Εὐρύαλον ἀνευ τοῦ Νίσου, τὸν Δάμονα ἀνευ τοῦ Φιντίου, τὸν Ὁρέστην ἀνευ τοῦ Πυλάδου, καὶ λάβετε οἶκτον δι' ἐμέ, χάριν ἐνὸς τῶν ἡρώων τούτων...

Ἡ Μαργαρίτα ἐμειδίασε, καὶ ἀφοῦ ἀπήτησε παρὰ τοῦ Κοκονὰς νὰ ὑποσχεθῆ αὐτῇ ἐχεμυθίαν, διηγήθη αὐτῷ τὴν διὰ τοῦ παραθύρου φυγὴν. Ἀλλὰ περὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ Δελαμόλ, ὁ Πεδεμόντιος ὅσον καὶ ἂν ἰκέτευσεν, οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ. Ἐπὶ τέλους, ἡ Μαργαρίτα ἐνόησεν ὅτι ὁ δούξ τοῦ Ἀλανσὼν μετεῖχε τῆς ἐπιθυμίας ταύτης τοῦ εὐπατρίδου του, εἶπεν αὐτῷ :

— Ἄν ἐπιμένετε νὰ μάθετε ποῦ εἶναι ὁ φίλος σας, ἐρωτήσατε τὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας, ὅστις μόνος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὀμιλήσῃ. Ἐγὼ ἔν μόνον δύναμαι νὰ σὰς εἴπω. Ὁ φίλος σας ζῆ, καὶ σὰς δίδω τὸν λόγον μου περὶ τούτου.

— Τὸ πιστεύω, δέσποινα, καθ' ὅσον μάλλον βλέπω ὅτι οἱ ὄρατοι ὑμῶν ὀφθαλμοὶ δὲν ἔκλαυσαν.

Εἶτα φρονῶν ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προσθήσῃ εἰς τοὺς λόγους τούτους, ἀπεσύρθη σκεπτόμενος τίνι τρόπῳ ἠδύνατο νὰ συμφιλιωθῆ μετὰ τῆς δουκίσσης τοῦ Νεβέρ, πρὸς ἣν ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν εὐρίσκειτο εἰς διάστασιν, καὶ τοῦτο ὅπως δι' αὐτῆς μάθη, ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ παρὰ τῆς Μαργαρίτας.

Ἡ λύπη τοῦ Δελαμόλ ἀπομακρυνθέντος τῆς Μαργαρίτας ὑπῆρξε μεγάλη. Ἐφυγε μάλλον ὅπως σώσῃ τὴν ὑπόληψίν της ἢ ὅπως ἀποφύγῃ τὸν θάνατον. Τὴν ἐπιούσαν ἐπαυλῆθεν εἰς Πρασίον ὡς εἶναι τοῦλάχιστον αὐτὴν εἰς τὸν ἐξώστην. Ἡ Μαργαρίτα, ὡς εἶχε μαντεύσει τοῦτο, ἔμεινε ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν ἐξώστην. Οἱ δύο νέοι ἠσθάνθησαν ἀφρατον ἡδονὴν ἐκπαιδόντες ἀλλήλους. Τοῦτο ἐπανελήθη, ἀνταλλαγθεῖσιν καὶ τινῶν ἐπιστολῶν καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.

Τὴν προτεραίαν τῆς ἐπισήμου ὑποδοχῆς τῶν πρεσβευτῶν, κατὰ τὴν ἐνάτην τῆς ἐσπέρας, ἐνῶ οἱ ἐν τῷ Λοῦδρῳ ἡσυχολοῦντο πάντες παρασκευαζόμενοι διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἐπιούσης, ἡ Μαργαρίτα ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην. Ὁ Δελαμόλ, μόλις τὴν εἶδε, καὶ χωρὶς ὡς ἔπραττε συνήθως νὰ τῷ ῥίψῃ πρώτη αὐτῇ τὴν ἐπιστολήν της, ἔρριψε τὴν ἰδικήν του, τὸσφ ἐπιδεξιῶς, ὥστε αὐτὴ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς βασιλικῆς ἐρωμένης του. Ἡ Μαργαρίτα ἐνόησεν ὅτι ἰδιαίτερόν τι περιείχετο εἰς τὸν χάρτην ἐκεῖνον, ὅθεν λαβοῦσα αὐτὸν εἰσῆλθεν, ὅπως τὸν ἀναγνώσῃ.

Ἡ ἐπιστολὴ ἀπετελεῖτο ἐκ δύο φύλλων. Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἦτο γεγραμμένος :

« Δέσποινα, ἀνάγκη νὰ ὑμῖλῶμαι πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι καταπεύγουσα. Περιμένω ».

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου φύλλου, ὅπερ ἠδύνατο νὰ ἀποσπασθῆ ἀπὸ τοῦ πρώτου, ἦτο γεγραμμένος :

« Δέσποινα καὶ βασίλισσά μου, προσπαθήσατε ὅπως δυνῆσθε νὰ σὰς δώσω, ἐν τῶν φιλημάτων αὐτῶν, τὰ ὅποια σὰς ἀποστέλλω. Περιμένω ».

Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν ἀνάγνωσιν ἡ Μαργαρίτα, ὅτε ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Ἐρρίκου τῆς Ναβάρρας, ὅστις μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ἐπιφυλάξεως ἔκρουε τὴν κοινὴν θύραν καὶ ἠρώτα τὴν Γιλόννην ἂν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ.

Ἡ βασίλισσα ἀπέκοψεν ἀμέσως τὸ ἐν τῶν φύλλων τῆς ἐπιστολῆς, ὅπερ ἔθετο ἐν τῷ κόλπῳ της, καὶ θεῖσα τὸ ἄλλο ἐν τῷ θυλακίῳ της ἔδραμεν εἰς τὴν θύραν, εἰπούσα :

— Εἰσέλθετε, βασιλεῦ.

[Ἐπταὶ συνέχεια].

Ἡ ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη τὸ πᾶν ἐφαίνετο κοιμώμενον· ὅτε ὅμως ὁ Τζελάλ ἔκρουσε τὴν θύραν, τοῦ ἠνοιξαν, διότι ἡ δούλη του Νετζιβὲ ἠγγύπνει καὶ τὸν περιέμενε.

— Λοιπὸν, τῷ εἶπεν αὐτὴ μετὰ οἰκειότητος, ἥτις τῇ ἐπετρέπετο, εἶδες τὴν Ἀζιβὲ-Χανούμ, ἀνέλαβε νὰ παραδώσῃ τὸ κιάπι σου;

Ἐν τῇ διπλῇ ταύτῃ ἐρωτήσῃ τὰ χεῖλη τῆς Νετζιβὲ ἔτρεμον ὀλίγον, καίτοι δ' ἐμειδία, ἐφαίνετο ὅτι ἐφοβεῖτο τὴν ἀποκρισιν, ἥτις ἔμελλε νὰ τῇ δοθῇ.

— Ναί, τὸ ἀγαπητὸν ἐκεῖνο κοράσιον ἀπεφάσισε νὰ ἐκτεθῇ χάριν ἐμοῦ εἰς τὸ νὰ ὑποστῇ τὴν ὀργὴν τοῦ Μολλά, ἀπεκρίθη ὁ Τζελάλ, ἐμπιστευόμενος πολὺ εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τῆς δούλης του, οὐδὲν κρύπτων ἀπ' αὐτῆς, καί, ἐλπίζω ὅτι ἡ ἐκουσία φυλάξῃ μεν θέλει παρὰ τὸν πᾶν πειρασμὸν...

— Τὸ πιστεύω, ἐπανελάθει ἡ Νετζιβέ, καὶ ἐνῶ ὠμίλει ἀφήρει μετὰ προθυμίας τὰς πηλοβατίδας καὶ τὸν ἐπενδύτην τοῦ κυρίου της. Ἐκεῖνο, ὅπερ μόνον φοβούμαι, ἐξηκολούθησε λέγουσα, εἶναι μήπως ἀναγκασθῆτε νὰ ζητήσητε τὴν συγχώρησίν σας ἀπὸ τὸν Μολλᾶν σεῖς ὁ ἴδιος, — ὅπως σᾶς εἶχον συμβουλευσεῖ εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς — τὴν συγχώρησιν, τὴν ὁποίαν ἡ Ἀζιβέ δὲν ἠδύνηθη νὰ λάβῃ δι' ὑμᾶς. Πιστεύετε, λοιπόν, ἀγαπητέ μου Βένη-ἐφέντη, εἶπεν ἡ δούλη μετ' ἀγάπης, γονυπετοῦσα ἐνώπιον τοῦ Τζελάλ, ὅστις εἶχεν ἐξαπλωθῆ ἐπὶ τοῦ *soga*, πιστεύετε ὅτι ὁ πατήρ σας εἶναι τῷ ὄντι τόσο ἀπάνθρωπος, ὅσον τὸν φαντάζεται ἡ χανούμισσα;

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Ἀζιβέ ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ νὰ μᾶς συνδιλλάξῃ... καὶ ἂν ἀπέτυχε... — Τὸ γνωρίζω, εἶπε διακόπουσα αὐτὸν ἡ Νετζιβέ, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴν ταπεινὴν στάσιν της, ἀλλ' οἱ λόγοι, ὅσον καταπειστικοὶ καὶ ἂν ἦναι, δὲν ἤμποροῦν νὰ φέρουν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρουσίας σας... Εἴσθε τόσο ὠραῖος!... τόσο εὐγενής!... τόσο συμπληθητικός!... ποῖος ἤμπορεῖ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὸν ἀγαπητόν μου Βένη; ποῖος ἤμπορεῖ νὰ τοῦ ἀρνηθῇ μίαν γενναίαν συγχώρησιν; Ὁ Ῥεσιδ-Μολλᾶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἔμαθε τὰ εἰς τὴν τελευταίαν ἀνταρσίαν ἀνδραγαθήματά σας καὶ τὴν ὑπόληψιν, μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς ἐτίμα ὁ σουλτάνος... Ὅσον καὶ ἂν ἀγανακτῆ ἐναντίον σας, πρέπει νὰ ὑπερφηανεύηται, διότι ἔχει τοιοῦτον υἱόν!

Ἐκ πάντων τῶν αἰσθημάτων ἡ ὑπερφάνεια εἶναι ἡ τὰ μάλιστα κινουσα τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν διὰ ταύτης καὶ ὑπὲρ ταύτης ἐνεργεῖ, καὶ διὰ ταύτην πολλὰκις θυσιάζει καὶ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν τιμὴν του. — Ὁ Τζελάλ δὲν ἦτο ὁ τελειότερος τῶν ὁμοίων του, οἱ ἐπιδαφιευόμενοι αὐτῷ ἔπαινοι ὑπὸ τῆς γυναικὸς ταύτης, ὅφ' ἧς ἐπίστευεν ὅτι ἠγαπάτο, ἦσαν ὡς βάλσαμον διαχυνόμενον ἐπὶ τῶν πληγῶν τῆς καρδίας του. — Ἐμειδίασε πρὸς τὴν παλλακίδα του, καὶ ὅσον καὶ ἂν προετίμα αὐτῆς τὴν ἐνάρετον Ἀζιβέ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἀληθῶς ἐδικαιούτο νὰ ἐλεῆται ὁ πωσοῦν ὑπ' αὐτοῦ, ἀφοῦ τοσαύτην φροντίδα ἐλάμβανε δι' αὐτὸν καὶ τοσοῦτον τὸν ἐτίμα.

— Τὸ πιστεύεις σὺ τοῦτο; ἀπεκρίθη μὲ τόνον φαιδρᾶς μετριοφροσύνης, — διότι ὁ Βένης σου σοὶ φαίνεται ὁ ὠραιότερος καὶ ὁ ἀνδρείοτατος, φρονεῖς, ταλαίπωρε Ναζιβέ, ὅτι καὶ ὁ πατήρ μου εἶναι τῆς γνώμης σου; Ἄ! ἂν ἤξευρες πόσον μακρὰν εἶμαι τῆς καρδίας του!...

— Δὲν ἐννοῶ διατὶ ἡ χανούμισσα σᾶς ἀποθαρρύνει τόσο, ἐξηκολούθησεν ἡ δούλη, διότι ἡ Ἀζιβέ, ἂν δὲν ἀπατώμαι, σᾶς παριστᾷ τὸν Μολλᾶν ὡς τρομερὸν φόβητρον... Καὶ ἡ Ῥεσιδ, ἡ τροφὸς σας, γνωρίζει καὶ αὐτὴ τὸν πατέρα σας, καὶ ὅμως κατὰ τοῦτο δὲν εἶναι τῆς γνώμης τῆς ἐξαδέλφης σας. Ἡ Ἀζιβέ εἶναι ὀλίγον δειλή... τὸ φοβούμαι... καὶ ὅμως διὰ νὰ σᾶς ἦναί τις ἀρεστὴ καὶ διὰ νὰ γίνῃ σύζυγός

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τῆς Νετζιβέ, οἱ ὀφθαλμοὶ ἤστραψαν μὲ λάμψιν ἀπαισίαν. Ὁ δὲ Τζελάλ, ἀποδίδων εἰς τὴν ἔξαψιν ταύτην μόνον ὑπερβολὴν ἔρωτος, ἔδωκε τὴν χεῖρα εἰς τὴν δούλην του, ἥτις τὴν κατεφίλησεν.

— ὦ! τῷ εἶπε περιπαθῶς, θὰ σ' ἀγαπήσῃ ποτὲ ὡς ἐγώ;

— Φεῦ! εἶπεν ὁ Τζελάλ, σκυθρωπᾶσας πάλιν, ἴσως λέγεις ἀλήθειαν ἡ Ἀζιβέ δὲν με ἀγαπᾷ ἀρεστά, καὶ ἡ ψυχρότης χαλαρόνει τὸν ζῆλόν της...

Οὕτω λοιπὸν νύξιν ζηλότυπος ἐπνιγεν ὀλίγον καθ' ὀλίγον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀξιωματικοῦ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣν εἶχεν εἰς τὴν μνηστήν του. Εἰθισμένος εἰς τὰς εὐκόλους κατακτήσεις καὶ εἰς μίαν ὠραζέρωτα, δὲν εἶχε τὴν ψυχὴν ἐλευθέραν καὶ δυναμένην νὰ περιλάβῃ ἕν μόνον αἶσθημα, καθαρὸν καὶ χρηστόν. Ἡ Νετζιβέ, ἀσελγῆς καὶ κολακευτικὴ, κατώρθου ἐνίστη νὰ τὸν διαταράττῃ, καὶ νὰ τὸν κάμνῃ ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ εἰλικρινοῦς ἔρωτος, ὃν ἡ Ἀζιβέ τῷ ἐδείκνυε πάντοτε.

— Ἄν θέλετε νὰ μοὶ πιστεύσητε, Βένη-ἐφέντη, εἶπε τελευτῶσα ἡ δούλη, ὑπάγετε ἀπόψε εἰς τοῦ Μολλᾶ, ὅταν ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τζαμίου, καὶ θέλετε νικήσει μόνος τοὺς δισταγμούς της λίαν εὐαίσθητου Ἀζιβέ.

— Ἴσως ὑπάγω... βλέπομεν... ἂν ἡ ἐξαδέλφη μου δὲν μοὶ δώσῃ ἐλπίδα.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ Τζελάλ-Βένης ἐξηπλώθη ἐπὶ τῶν μεταξίνων προσκεφαλαίων ἵνα κοιμηθῇ, ἐνῶ ἡ Νετζιβέ ἐξεδίωκε μὲ εὐμέγεθες ῥιπίδιον τὰς τυχὸν ἐνοχλοῦσας αὐτὸν μυίας.

III

Τὸ τηλεβόλον εἶχεν ἀντηχήσει, καὶ ἐξ ὕψους πάντων τῶν μιναρέδων τὸ εἰς τὴν δέξιν προσκαλοῦν ἄσμα ἠκούετο λίαν ὀξυφώνως. — *«Λιά ἰ-Ἀλλάχ ἰλλ-Ἀλλάχ, Μουχαμέτ-ἰ-ῤεσοῦλ-Ἀλλάχ»* ἤτοι: *Εἰς μένος ἐστὶν ὁ Θεός, καὶ ὁ Μωάμεθ ὁ προφήτης αὐτοῦ!* Οὕτως ἐκρούεζον οἱ μουεζῖται διὰ τῆς ἠχηρᾶς φωνῆς των, κλείοντες τὸ δεξιὸν οὖς διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ διασαλπίζοντες ἐπὶ τὴν ἐντρόμως ἀρπυνησθεῖσαν πόλιν τὸ ἀγγελμα τῆς προσευχῆς.

Ἐνῶ δὲ οἱ πιστοὶ ἔτρεχον μετὰ σπουδῆς εἰς τὰ ἱερὰ τεμένη, ταῦτα ἐφωτίζοντο ὡς διὰ μαγείας φωτοβόλα δὲ περιδέραια περιέβαλλον τοὺς μιναρέδες καὶ τοὺς θόλους, καὶ διεσταυροῦντο ἐναερίως ἀπὸ μιναρέν εἰς μιναρέν, ἀναρτῶντα σεπτὰ ὀνόματα ἀποστόλων, καὶ οὕτω τὰ *Χουσεῖν*, *Ἀλή*, *Ὁσμάρ*, *Ἀχμέτ*, ἔλαμπον μὲ φωτεινὰ γράμματα, ἢ καὶ σχήματα φαντασιώδη ἐξ ἀχρωματίστου ὑάλου ἀνηρημένα ἐν τῷ αἰθέρι καὶ σπινθηροβολοῦντα.

Μαγικὸν θέαμα διεγείρει νύξ Ῥαμαζανίου ἐν Κωνσταντινουπόλει. Φαντάσθητε τὴν πόλιν ταύτην ὀλίγον ἀνυψωμένην μεταξὺ δύο θαλασσίων μυχῶν, ἐναγκαλιζομένων αὐτὴν, πεποικιλημένην ὑπὸ θόλων καὶ μιναρέδων φωτοχύτων, καὶ φωτίζόντων νύκτα ζοφερὰν μέχρι πρωίας, καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μουσουλμανικῆς νηστείας!...

αἰφνης ἀνεζωογονήθησαν, τὰ ἐργαστήρια ἠνεύχθησαν, φωταγωγηθέντα καὶ αὐτὰ τὴν νύκτα οἱ διαβάται, κρατοῦντες φανάρια, ἐπαυξάνουσι τὸν γενικὸν φωτισμὸν μὲ τὸ πολύχρουν τῶν φανερῶν φῶς. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Σταμποῦλ δὲν φωτίζεται διὰ φωταερίου, καὶ ὅτι πεζοὶ καὶ ἵππεῖς ὀφείλουσι νὰ φέρωσιν ἀνημμένον φανάριον.

Ὅμιλοι ὀθωμανίδων, προπορευομένων μετὰ μεγάλων φανῶν τῶν εὐνούχων αὐτῶν, περιφέρονται ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν αἷς ἐπαυελήθησαν αἱ συναλλαγαί, αἱ ἐπισκέψεις, οἱ περίπατοι καὶ αἱ ἀγοραί. Ἄλλο δὲν ἀκούει τις, ἢ κραυγᾶς, γέλωτος καὶ ἐπικλήσεις, ἀπὸ τῆς ἔκτης ἐσπερινῆς ὥρας μέχρι τῆς τετάρτης πρωϊνῆς, διάβασιν ἀδιάκοπος ἀμαξῶν, ἵππων καὶ πολιτῶν. Οἱ *σαλεπιτζήδες* φέρουσι μεγάλα χάλκινα δοχεῖα, πλήρη ζέοντος σαλεπίου, καὶ *σιμίτια* οἱ *μουχαλεμπιτζήδες*, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἕλληνες ἢ Βούλγαροι, ἐνδεδυμένοι τὴν ἐρυθρὰν ἐνδυμασίαν των, πεποικιλμένην μὲ κεντήματα, φέρουσι ἐπὶ κεφαλῆς ὀλόκληρον ἔκθεσιν πινακίων *μουχαλεμπίου*.

Οἱ *σεκερτζήδες* πωλοῦσι σακχαρωτὰ καὶ *λουκούμια* τουρκικά· οἱ *καταφιτζήδες* πωλοῦσι *καταφιόν*, τέλος δὲ οἱ *μουρεκτζήδες*, εἶδος πλακουντοποιῶν πλανήτων Τούρκων, φερόντων ἐντὸς πυραύνου πλακούντιον ἐκ φύλλων ζύμης, μὲ παρενθήκην τυροῦ, ἔδεσμα, ὅπερ αἱ γυναῖκες ὑπεραγαπῶσι. Παρατρέχω τὸν *μαστιχοπάλην*, διότι ὅλην τὴν ἐσπέραν αἱ Ὀθωμανίδες μασῶσιν εὐώδη μαστίχην, τὸν Ἰουδαῖον *μεταξᾶν*, τὸν *ἀκιτζῆν* Πέρσην λίαν εὐπρόσδεκτον, ὅστις πωλεῖ μύρα καὶ κοσμήματα ψευδῆ εἰς τιμὰς μυθώδους εὐθηνίας. Τὸ μικρὸν τοῦτο περιπατητικὸν ἐμπόριον, ὅπερ ἔχει πλείους τῶν πενήκοντα διαφόρων κλάδων, καὶ ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῶν Τούρκων, τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ἀρμενίων, τῶν Βουλγάρων, τῶν Ἰουδαίων, τῶν Περσῶν καὶ τῶν Κροατῶν μὲ τὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας των, αὐξάνει τὴν μαγειάν τῆς ὄντως ἀπαραιμίλλου ταύτης σκηνογραφίας ἐν τῷ κόσμῳ.

Εἰς τὸ ἴσθαρ περὶ τοὺς μεγάλους δίσκους, οἵτινες χρησιμεύουσι ὡς τράπεζα, συνθηροῦντο ἐπισκέψεις τινὲς ἐν τῷ χαρμῖφ τοῦ Μολλᾶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναῖκες ἠλικιωμέναι καὶ φανατικαί, αἵτινες ἐνέβαπτον εἰς τὰ ποικίλα φαγητὰ, τὰ ἐνώπιον αὐτῶν παρατεθειμένα, τοὺς μακροὺς καὶ ἰσχνοὺς δακτύλους των. Ἡ Ἀζιβέ μόλις ἔτρωγεν, ἡ δὲ γραῖα καδίνα, ἥτις ἐφαίνετο ὡς οἰκονόμος παρὰ τῷ Ῥεσιδ-ἐφέντη, παρετήρησεν ὅτι αὕτη δὲν ἐτίμα τὰ ἐθνικὰ φαγητὰ.

Μόλις εἶχον ἐγερθῆ ἐκ τῆς τραπέζης, καὶ ἔθετον τοὺς δακτύλους ὑπὸ τὴν κρήνην, ἡ Ἀζιβέ ἐνεδύθη τὸ ἐκ πυκνῆς μουσελίνης *γιασμακίον* της, τὸν ἐκ μέλανος *ἀλλακᾶ φρεϊτζέρ* της, καὶ κρύψασα τὸ ὑπὸ τοῦ ἐξαδέλφου της κομισθὲν *κιτάπιον* ἐντὸς μίαν τῶν εὐρείων χειρῶν τοῦ μανδύου της, ὑπῆγε καὶ ἔκρουσεν ἐλαφρῶς εἰς τὸν γῦρον ἢ περιάκτον, ὅστις χρησιμεύει πρὸς συγχοινωνίαν τῶν ὑπηρετῶν τοῦ *γαρεμλικ* καὶ τοῦ *σελαμλικ*.

— Ποιὸς εἶναι; ἠρώτησεν ἐκ τοῦ σελαμ-
λικ ὁ Γουσουφ, νέος Βούλγαρος ἐν τῇ
ὕπηρεσίᾳ τοῦ Μολλά.

— Ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἂν τὸ ἱστὰρ
τῶν ἐφέντηδων πλησιάζῃ νὰ τελειώσῃ,
καὶ ἂν δύναμαι νὰ ὀμιλήσω μίαν στιγμὴν
εἰς τὸν θεὸν μου, ἀπεκρίθη ἡ Ἀζιβέ.

— Πολὺ καλὰ, χανοῦμισσα, πάγω νὰ
τοῦ πῶ νὰ περάσῃ ἰς τὸ χαρέμι, τὸ πι-
λάφι εἶναι σεβριμισμένο τώρα τόση ὥρα.

Ἡ Ἀζιβέ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν
της, ὅπου μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ τὴν εὐ-
ρεν ὁ Ρεσιδ - Μολλάς.

— Εἶσαι ἤδη ἐτοιμὴ νὰ ὑπάγῃς εἰς
τὴν προσευχὴν, κὴρ μου; τῇ εἶπε βλέ-
πων αὐτὴν ἐνδεδυμένην. Ὁ Ἀλλάχ νὰ
εἰσακούσῃ τῆς δεήσεώς σου, εἶσαι εὐσεβῆς
Μουσουλμάννα, καὶ ἂν δὲν ἀνῆκες εἰς τὸ
δυστυχὲς φύλον, τὸ ὁποῖον ἀπηνήθη ὁ
Προφήτης, ἤθελον σὲ κάμει θερμὸν θια-
σώτην.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ λυπηθῆτε διὰ
τὸ φύλον μου, ἀπεκρίθη ἡ νεάνις, ἦν ἐνε-
θάρρυνεν ἡ εὐγένειά του αὐτῆ. Ὁ Ἀλλάχ
σὰς ἔδωκε δύο υἱούς, καὶ σὰς ἀφῆρεσε τὸν
ἕνα, ἴσως διὰ νὰ μείνῃ ὁ ἕτερος πρὸς πα-
ρηγορίαν σας. . .

— Τί λέγεις;

— Ἀ! ἀφετέ με νὰ τελειώσω, Μολλά-
ἐφέντη, προσεῖπεν ἡ νεάνις, κρατήσασα
διὰ κινήματος τῆς χειρὸς τὸν γέροντα,
ὅστις προὐχώρησεν ἐν βῆμα πρὸς τὴν θύ-
ραν. Μοὶ μένει ἐν καθήκον νὰ ἐκτελέσω,
μίαν εὐχὴν νὰ ἐκπληρώσω, τὴν τοῦ υἱοῦ
σας Τεφθίκ. . . ναί, ἐφέντη, μ' ἔκαμεν ἀπο-
θνήσκων νὰ τῷ ὑποσχεθῶ ὅτι δὲν θὰ ἐγκα-
ταλίπω τὸν ἀδελφόν του, ὅτι θὰ τὸν ἐπα-
ναγάγω παρὰ τοὺς πόδας ὑμῶν μετανο-
οῦντα καὶ ὑποταταγμένον. . .

— Οὐδέποτε! εἶπεν ὁ Ρεσιδ κεχολω-
μένος καὶ ἀπερχόμενος.

— Μὴ ἀναχωρεῖτε, πρὸς Θεοῦ, θεῖέ
μου· τὸ ἀποφεύγει τὰς δεήσεις γυναικὸς
εἶναι ἀποδείξις μεγάλης πρὸς αὐτὴν περι-
φρονήσεως. Ἄν δὲν ἤξεύρω νὰ ἐκφρασθῶ
καλῶς, νὰ σὰς πείσω. . . ἀποδώσατε
τοῦτο εἰς μόνην τὴν δειλίαν μου. . . Μετὰ
τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του ὁ Τζελάλ-
Βέης ἀπεχώρησεν ἀπὸ τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ
στρατοῦ. . . αὐτὸς ὁ λαμπρὸς ἀξιωματι-
κός, ὁ ἐπίχαρις αὐλικός, τὰ πάντα ἐγκα-
τέλιπεν ἵνα καταστῇ ἀξίος τῆς συγχωρή-
σεως ὑμῶν. . . Ἰδοὺ, λάβετε τοῦτο τὸ
βιβλίον, αὐτὸς τὸ ἔγραψε δι' ὑμᾶς, ἐξη-
κολούθησε λέγουσα ἡ Ἀζιβέ καὶ συγχρό-
νως ἠνοιγε τὸ κιτάπιον καὶ ἐδείκνυεν αὐ-
τὸ εἰς τὸν ἔκθαμβον Ρεσιδ - Μολλάν,
τοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι ὁ τελευταῖος κλά-
δος τῆς σωτηρίας του, εἶπεν, ἡ μόνη ἐλ-
πίς, ἥτις τῷ μένει νὰ σὰς δυσωπήσῃ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μολλάς ἔκαμε κίνημα διὰ
ν' ἀπωθήσῃ τὸ βιβλίον, ὅπερ προσέφερεν
αὐτῷ ἡ Ἀζιβέ,

— Σήμερον εἶναι ἡμέρα τοῦ Ῥαμαζα-
νίου, μὴ λησμονεῖτε τοῦτο, ἐφέντη, προσ-
εῖπεν ἔτι με ὅσην τὸλμην δὲν ἐφαντάζε-
το ἴσως ὅτι ἔχει, — εἶναι ἡμέρα μετα-
νοίας καὶ πρὸ πάντων συγχωρήσεως. . .
Ἐπικαλεῖσθε τὸν Ἀλλάχ ἐξ ὕψους τοῦ ἰε-

ροῦ ὑμῶν βήματος, ἐνῶ συγχρόνως ἐπικα-
λεῖται ἡμᾶς ὁ υἱὸς σας, ἔχων τὸ μέτωπον
ἐν τῷ κονιορτῷ. . . Ἐφέντη, οἱ καθарοὶ
τὴν καρδίαν ὀφείλουσι νὰ ἴναι ἐπιεικεῖς. . .
εἰς ὑμᾶς τοὺς ἀμέμπτους ἀπόκειται νὰ ἐ-
λεήσητε τὸν υἱόν σας!

Ὁ γέρον ἐεῖχε σταθῆ ἴν' ἀκούσῃ τὴν
νεάνιδα, θεωρῶν αὐτὴν περιέργως.

— Θὰ ὑπάγῃς ἀπόψε εἰς τὸ τέμενος,
δὲν εἶναι οὕτω, κὴρ μου; τῷ εἶπεν ἀ-
πλῶς. Λοιπὸν δεήθητι τοῦ Ἀλλάχ ἵνα μὲ
ἐμπνεύσῃ! . .

Ἡ Ἀζιβέ, ὄλως τεταραγμένη ἔτι, καὶ
μὴ γινώσκουσα τί νὰ συμπεράνῃ ἐκ τῶν
λόγων τοῦ θεοῦ της, ἐπορεύθη εἰς Λαλελή-
Τζαμί, συνοδευοντ' αὐτὴν πολλαὶ φίλαι,
ἀληθῶς ὅμως ἦτο μόνη μετὰ τῆς κατε-
χούσης αὐτὴν ιδέας.

Πρὶν ἀνασηκώσῃ τὸ ὑποπράσινον πα-
ραπέτασμα τῆς εἰσόδου τοῦ τζαμιίου, αἱ
χανοῦμισσαι ἀφῆρεσαν τὰ σανδάλια των
(παπούτσια), τὰ ὁποῖα μικρὰ τις δούλη
ἐνέβαλεν εἰς σακκίον ἐπὶ τούτῳ φερόμενον.
Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ἡ Ἀζιβέ, συνοδευομένη
ὑπὸ τῶν ξενιζομένων αὐτῆς, ἡ ἐσπερινὴ
δέησις εἶχεν ἤδη ἀρχίσει.

Ἐπὶ ἐξέδρας, ὑπερχούσης τοῦ τζαμιίου,
ὅπερ χωρίζεται διὰ κινήτης κιγκλίδος, οἱ
Μολλάδες ἔφαλλον μεγαλοφῶνως. Ἀφ' ἐ-
νὸς μέρους παρετηρεῖτο τὸ συμπαγὲς πλῆ-
θος τῶν ἀνδρῶν πρηνές ἀφ' ἐτέρου δὲ
συμμέτρως τεθειμέναι αἱ γυναῖκες. Ὅσα-
κις δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλλάχ προσεφέρετο,
ἄπασι αἱ κεφαλαὶ ἔκλινον ἐπὶ τοῦ τάπη-
τος με τοιαύτην τάξιν, ὥστε ἐν ὅλῳ ἐκεί-
νῳ τῷ πλήθει δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τις
πρόσωπον ἀδιάφορον ἢ βλέμμα ἀπρόσεκτον.

Τὰ παιδιὰ δὲν ἐτήρουν τὴν αὐστηρὰν
ταύτην ἀρμονίαν. Ἐπαίζον ἐπὶ τῶν τα-
πήτων. ἢ ἐκρύπτοντο ὀπισθεν τῶν κίωνων,
ὥσει εὕρισκοντο ἐν τόπῳ προωρισμένῳ εἰς
τὰ παιγνίδια αὐτῶν. Οἱ Τοῦρκοι οὐδεμίαν
ἀποδίδουσι σημασίαν εἰς τὴν εὐσεβίαν
τῶν παιδιῶν.

«Ἡ Ζέσις τῆς εὐσεβείας δὲν εἶναι ἐγ-
κεχαραγμένη ἐπὶ τῶν ἀθῶν μετώπων
των, λέγουσι, διότι ἡ ψυχὴ των εἶναι πάν-
τοτε ἀρεστὴ εἰς τὸν Θεόν, καὶ δὲν ἔχει
χρεῖαν ἐπικλήσεως τοῦ ἑλέους του».

Ἡ Ἀζιβέ ἐδέετο ἐνθέρμως, ὑψοῦσα τοὺς
ὀφθαλμούς πρὸς τὸν φωταγωγημένον θό-
λον, οὐτινος οἱ πολυπληθεῖς λαμπτήρες,
συγκείμενοι ἐκ μικρῶν κανδηλιῶν, ἐξηκόν-
τιζον μυρία φῶτα. Ἄγνωσ ἂν ὁ ἔρωσ καὶ
ἡ εὐσέβεια ἔφλεγον συνάμα τὴν καρδίαν
της, διότι, συγχέουσα ταῦτα πρὸς ἀλλη-
λα, ἐν τῇ ἄρᾳ ἐπιθυμίᾳ τοῦ νὰ καταστῇ
εὐδαίμων καὶ νὰ βλέπῃ τὸν θεὸν καὶ τὸν
ἐξάδελφόν της εὐδαίμονα, ἰκέτευε τὸν Ἀλ-
λάχ ν' ἀποδώσῃ τὸν Τζελάλ εἰς τὸν πατέρα
του, ἵνα βραδύτερον γίνῃ σύζυγός της.

Τὸ μονότονον ἄσμα τῆς δεήσεως εἶχε
παύσει, καὶ ὅμως ἡ Ἀζιβέ ἔμενεν ἔτι ἀλα-
λος καὶ σκεπτικὴ.

Αἱ Μουσουλμάναι εἶχον φύγει, καὶ ἡ
δούλη ἐδέησε νὰ σύρῃ τὴν νέαν ἀπὸ τοῦ
φερεῖλῆ ἵνα ἀνακαλέσῃ αὐτὴν εἰς ἑαυτὴν
ὅπως ἐξέληθ' ἐκ τῶν τεμένων.

Οὐδεμίαν ὑπάρκει ἀδυναμίαν μείζονα πᾶ

ἀνησυχίας, ἦν ἡ Ἀζιβέ ἐδοκίμαζεν αὐτὴν
τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν ἔμελλε νὰ
πορευθῇ εἰς τοῦ θεοῦ της ἵνα ἐπὶ τέλους
μάθῃ τὴν ἐπιφυλακτομένην τῷ Τζελάλ
τύχην.

Ἐνῶ διήρχετο τὴν αὐλὴν τοῦ τζαμιίου,
ἔτι, πλήρη πιστῶν, ἡ Ἀζιβέ ἀνεγνώρισε
μορφὴν σκυθρωπὴν καὶ ἀκίνητον διακρινο-
μένην ἐπὶ τῶν φωτεινῶν βαθμιδῶν. Ἦτο
ὁ Τζελάλ.

Ὁ νεανίας τὴν ἐθεώρησε διαβαίνουσαν,
ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἐτόλμησε νὰ στρέψῃ τοὺς
ὀφθαλμούς πρὸς αὐτόν, δὲν εἶχε δυναθῆ
νὰ θέσῃ εἰς τὸν φερετζέν της τὸ ἄνθος τῆς
γαζίας τῆς ἐλπίδος!

Ἐπιστρέψασα εἰς τὸ κονάκιον μόλις εἶ-
χεν ἀφαιρέσει τὸν πέπλον καὶ τὸν φερετζέν
της, ὅτε μικρὰ τις δούλη ἦλθε καὶ τῇ εἶπεν
ὅτι ὁ Μολλάς ἐπεθύμει νὰ τῇ ὀμιλήσῃ.

Μὲ καρδίαν πάλλουσαν εἰσῆλθεν εἰς τὸ
δωμάτιον τοῦ θεοῦ της.

Τὸ δωμάτιον τοῦτο, ἐν ᾧ ὁ Μολλάς διέ-
τριβε κατὰ προτίμησιν, ἦτο ὀλίγον ἐ-
φθαρμένον, διετῆρις ὅμως τὸν ῥυθμὸν τῶν
ἀρχαίων τουρκικῶν θαλάμων, ῥυθμὸν, ὅ-
στις καθίσταται σπάνιος ἀπὸ ἡμέρας εἰς
ἡμέραν, νῦν ὅτε τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔπιπλα
εἰσεχώρησαν εἰς τὰ δωμάτια καὶ τῶν μάλ-
λον φανατικῶν Ὀσμανλίδων.

[Ἐπεται συνέχεια]

K.

Ἡ ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Ἄλληγορία ὑπὸ Γεωργίας Σάνδης
(Συνίχια καὶ τέλος ἴδε προηγούμενον φῶλλον).

Περαιώσασα τὸ ἄσμα, ἀφῆκε νὰ πῆσῃ
ἡ κιθάρα της, ἥτις ἀνέδωκεν ἔχον θλιβερόν
προσκαρούσασα ἐπὶ τοῦ δαπέδου, καὶ τὸ ὠ-
ρολόγιον ἔκρουσε. Ἀπαντες ἤκουσαν τὰ δώ-
δεκα κτυπήματα ἐν ἀπαίσιᾳ σιγῇ. Τότε ὁ
κύριος τοῦ μεγάρου ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἄ-
γνωσὸν ἐκπεπληγμένος καὶ συγκεκινημένος,

— Κυρία, τῇ εἶπε, τίς μοὶ ἔκαμε τὴν
τιμὴν νὰ σὰς ὀδηγήσῃ ἐνταῦθα;

— Ἐγώ, ἀνέκραζεν, ὁ Φράντς προβαί-
ων ἀνεύρισκε τις τοῦτο κακὸν ἄς τὸ εἶπῃ».

Ἡ ἄγνωστος, ἥτις δὲν ἐφάνη προσέ-
ξασα εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ κυρίου τοῦ με-
γάρου, ὕψωσε ζωηρῶς τὴν κεφαλὴν ἀκού-
σασα τὴν φωνὴν τοῦ κόμητος.

— Ζῶ, ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ,
θὰ ζήσω».

Καὶ ἐστράφη πρὸς αὐτὸν με πρόσωπον
ἀκτινοβόλον. Ὅτε ὅμως τὸν εἶδεν, αἱ πα-
ρειαὶ της ὠχρίασαν, καὶ τὸ μέτωπόν της
ἐκαλύφθη ὑπὸ σκοτεινοῦ νέφους.

— Διατί αὐτὴ ἡ μεταμόρφωσις; τῷ
εἶπε διὰ τόνου αὐστηροῦ, δεικνύουσα τὴν
περιβάλλουσαν αὐτὸν στρατιωτικὴν γολήν.

— Δὲν εἶνε μετεμφίσις, ἀπήντησεν
ἐκεῖνος, εἶνε. . .

Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ. Τρομε-
ρὸν βλέμμα τῆς ἀγνώστου τῷ διέκοψε τὴν
φωνήν. Παρετήρησεν αὐτὸν ἐν σιγῇ, καὶ
μετ' ὀλίγον δύο παχέα δάκρυα ἔρρευσαν
ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της. Ὁ Φράντς ἠθέλησε
νὰ γονυπετήσῃ πρὸ αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν τῷ
ἀφῆκε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον.

— Ἀκολουθεῖτέ με», τῷ εἶπε μετὰ

Διέσχισε ταχέως τὸ ἐκπεπληγμένον πλῆθος καὶ ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ κόμητος.

Φθάσασα εἰς τὴν τελευταίαν βαθμίδα τῆς κλίμακος τοῦ μεγάρου, ἐπήδησεν ἐντὸς τῆς γόνδολας τῆς καὶ εἶπεν εἰς τὸν Φράντς νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτός. Ὅτε οὗτος εἰσῆλθεν, ἔρριψε τὸ βλέμμα περὶ τὸ πλοῖον καὶ μὴ βλέπων οὐδένα γόνδολιέρην,

«—Τίς θὰ κωπηλατεῖ; εἶπεν.

«—Ἐγώ, ἀπήντησεν ἐκεῖνη, λαμβάνουσα προθύμως τὴν κώπην».

«—Ἀφήσατε ἐμέ, κάλλιον.

«—Ὅχι. Αἱ αὐστριακῆ χεῖρες δὲν γνωρίζουν τὴν Ἑνετικὴν κώπην.»

Καὶ ἀποθήσασα βιαίως τὴν γόνδολαν, τὴν ἤκοντησεν εἰς βέλος ἐπὶ τῆς διώρυγος. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς εὐρίσκοντο μακρὰν τοῦ μεγάρου. Ὁ Φράντς, ὅστις περιέμενε παρὰ τῆς ἀγνωστοῦ τὴν ἐξήγησιν τῆς ὀργῆς τῆς, ἐξεπλήσσετο καὶ ἀνησύχει βλέπων αὐτὴν τηροῦσαν σιγὴν.

«—Ποῦ πηγαίνομεν; εἶπεν ὁ Φράντς μετὰ τινα στιγμὴν σκέψεως.

«—Ὅπου ἡ εἰμαρμένη θέλει», τῷ ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς κλαυθμηρᾶς. Καὶ ὡς εἰ αἱ λέξεις αὗται ὑπέβαλψαν τὴν ὀργὴν τῆς, ἤρχισε νὰ κωπηλατῇ μετὰ μεγάλαιτέρως ἔτι δυνάμει. Ἡ γόνδολα ὑπέκουσα εἰς τὴν ὄθησιν τῆς σιβαρᾶς χειρὸς τῆς, ἐράνετο ὅτι ἐπέτα ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ὁ Φράντς ἔβλεπε τὸν ἀφρὸν φεύγοντα μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν τῆς γόνδολας, καὶ τὰ πλοῖα, ἅτινα συνήντων, τῷ ἐφαίνοντο ὅτι ἔφευγον ὀπισθεν αὐτοῦ ὡς νέφη, ὠθούμενα ὑπὸ θυέλλης. Μετ' ὀλίγον τὰ σκόπη ἐπυκνώθησαν, ὁ ἄνεμος ἠγέρθη, καὶ ὁ νεανίας δὲν ἤκουε πλέον εἰμὴ τὸν ψόφον τῶν κυμάτων καὶ τοὺς συριγμοὺς τοῦ ἀνέμου. Δὲν ἔβλεπε πλέον ἐνώπιόν του, εἰμὴ τὸ ὑψηλὸν καὶ κανονικὸν ἀνάστημα τῆς συντρόφου του, ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκοτίας. Ὁρθία ἐπὶ τῆς πρῶρας, ἔχουσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κώπης, τὴν κόμην κεχυμένην ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τὰ μακρὰ λευκὰ ἐνδύματά τῆς ἀτάκτως ἀφιέμενα εἰς τὴν διακρίσιν τοῦ ἀνέμου, ὁμοίαζε μᾶλλον πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν ναυαγίων παίζον ἐπὶ τῆς τρικυμιώδους θαλάσσης ἢ πρὸς γυναῖκα.

«—Ποῦ εἰμεθα; ἀνέκραξεν ὁ Φράντς διὰ φωνῆς τεταραγμένης.

«—Φοβεῖται ὁ λοχαγός;» ἀπήντησεν ἡ ἀγνωστος ὑπεροπτικῶς μειδιάσασα.

Ὁ Φράντς δὲν ἀπήντησεν. Ἡσθάνετο ὅτι αὐτὴ εἶχε δίκαιον καὶ ὅτι κατείχετο ὑπὸ φόβου. Μὴ δυνάμενος νὰ καταβάλλῃ αὐτόν, ἐπεθύμει νὰ τὸν κρύπτῃ τούλαχιστον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τηρήσῃ σιγὴν. Μετὰ τινας ὁμῶς στιγμὰς καταληφθεὶς ὑπὸ σκοτοδινιάσεως, ἠγέρθη καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἀγνωστον.

«—Καθήσαστε», ἐφώνησεν αὐτὴ.

Ὁ Φράντς, ὄν ὁ φόβος καθίστα μανιῶδη, ἐπροχώρει πάντοτε.

«—Καθήσαστε», τῷ ἐπανέλαβε διὰ φωνῆς φοβερᾶς, βλέπουσα δὲ ὅτι ἐξηκολούθει νὰ προχωρῇ, ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδὸς τὸν ἰσχυρῶς τὴν λέμβον, ὥστε αὐτὴ ἐτα-

λαντεύθη, ὡς εἰ ἔμελλε νὰ βυθισθῇ. Ὁ Φράντς ἀνετράπη καὶ ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὸ βάθος τῆς λέμβου. Ὅτε συνῆλθεν εἶδε τὴν ἀγνωστον, ἣτις ἔκλαιε κεκλιμένη πρὸ τῶν ποδῶν του. Συγκινηθεὶς ἐκ τῆς λύπης τῆς καὶ λησμονῶν ὅτι πρὸ μικροῦ συνέβη, τὴν ἔλαβεν εἰς τοὺς βραχίονάς του, τὴν ἀνήγειρε καὶ τὴν ἐκάθησε παρὰ τὸ πλευρόν του· ἐκεῖνη ὁμῶς δὲν ἔπυσε κλαίονσα.

«—ὦ, ἔρωσ μου! ἀνέκραξεν ὁ Φράντς σφίγγων αὐτὴν ἐπὶ τῆς καρδίας του, πρὸς τὰ δάκρυα ταῦτα;

«—Ὁ Λέων! ὁ Λέων! τῷ ἀπήντησεν ὑψοῦσα πρὸς τὸν οὐρανόν, τὸν ὡς μάρμαρον λευκὸν βραχιονά τῆς.»

Ὁ Φράντς ἔρριψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ, ὅπερ τὰ ἐδείκνυε καὶ εἶδε πράγματι τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Λέοντος, ὅστις ἔλαμπε μέσῳ τῶν νεφῶν.

«—Τί μᾶς ἐνδιαφέρει; Οἱ ἀστέραι οὐδεμίαν ἀσκοῦν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης μας· καὶ ἂν εἶχον ἐπιρροὴν τινα, θὰ εὐρίσκομεν εὐνοϊκοὺς ἀστερισμοὺς νὰ καταπολεμήσωμεν τοὺς ἀπαισίους ἀστέραις.

«—Ὁἴμοι! ἡ Ἀφροδίτη ἔδυσσε καὶ ἀνατέλλει ὁ Λέων. Καὶ πέραν! ἰδέ, ἐκεῖ πέραν! τίς δύναται ν' ἀγωνισθῇ κατ' ἐκείνου, ἐκεῖ πέραν!»

Εἶπε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ παραφορᾶς, ἐκτείνουσα τὸν βραχίονα πρὸς τὸν ὀρίζοντα. Ὁ Φράντς ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ μέρος ὅπερ τῷ ἐδείκνυε καὶ εἶδε μέλαν σημεῖον διαγραφόμενον ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἐν τῷ μέσῳ στεφάνης φωτός.

«—Τί εἶνε;» εἶπε μετὰ βραθείας ἐκπλήξεως.

«—Ἡ Εἰμαρμένη ἀπήντησεν ἐκεῖνη, ἣτις ἔρχεται νὰ ζητήσῃ τὸ θυμὸν τῆς. Ποῖον; θὰ εἶπῃς. Ἐκεῖνο ὅπερ θὰ θελήσῃ. Ἦκουσας βεβαίως νὰ ὀμιλῶσι περὶ τῶν εὐγενῶν ἐκείνων ἀξιωματικῶν, οἵτινες εἰσῆλθον μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν γόνδολαν μου καὶ δὲν ἐξῆλθον ποτέ.

«—Ναί. Πλὴν ἡ ἱστορία αὕτη εἶνε ψευδής.

«—Εἶνε ἀληθής. Πρέπει ν' ἀφανίζω ἢ ν' ἀφανισθῶ. Πᾶς, ὅστις ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος σου καὶ μὲ ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ τὸν ἀγαπῶ, ἀποθνήσκει. Καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀγάπησω οὐδένα, θὰ ζήσω καὶ θὰ φονεύω. Ὅταν ἀγαπήσω τινά, θ' ἀποθάνω. Αὕτη εἶνε ἡ εἰμαρμένη μου.

«—ὦ θεέ μου! Τίς λοιπὸν εἶσαι;

«—Πῶς, προχωρεῖ! Μετὰ ἐν λεπτόν θὰ ἦνε ἐφ' ἡμῶν! Ἀκούεις; ἀκούεις;»

Τὸ μέλαν σημεῖον εἶχε πλησιάζει δι' ἀκατανόητου ταχύτητος καὶ εἶχε διαμορφωθεὶ εἰς ὑπερμέγεθος πλοῖον. Πορφυροῦν φῶς ἐξήρχετο τῶν πλευρῶν του, καὶ τὸ περιέβαλλε πανταχόθεν ὑψηλὰ φαντάσματα ἴσταντο ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ ἀμέτρητες πληθῆς κωπῶν ὑψοῦτο καὶ κατέπιπτεν ἀρμονικῶς, πλήττουσα τὸ κῦμα μὲ ἀπαισίον θόρυβον, καὶ φωναὶ ὡς ἐκ σπηλαίων ἐξερχόμεναι ἦδον τὸ *Dies ira*, συνοδευόμεναι ὑπὸ τὸν κρότον τῶν ἀλύσεων.

«—ὦ! ἰδοὺ αὐτό, ἰδοὺ αὐτό! ἀνέκραξε μετ' ἀπελπισίας ἡ ἀγνωστος. ὦ, Φράντς! ἰδοὺ τὸ πλοῖον, τὸ ἀναγνωρίζεις;

«—Ὅχι· τρέμω πρὸ τοῦ τρομεροῦ τοῦ θεάματος, δὲν τὸ γνωρίζω ὁμῶς.

«—Εἶνε ὁ Βουκένταυρος, αὐτὸς ὅστις κατεβρόχθισε τοὺς συμπατριώτας σου. Ἦσαν ἐδῶ, ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, παρὰ τὸ πλευρόν μου, ἐν αὐτῇ τῇ γόνδολα. Φωνή τις μοὶ ἔκραξε: «Τίς εἶ;» Ἀπήντησα: «Ὁ Αὐστριακός!» Ἡ φωνή μοὶ εἶπε: «Μισεῖς ἢ ἀγκυρᾶς;» Ἀπήντησα: «Μισῶ». Καὶ ἡ φωνή μοὶ εἶπε: «Ζῆθι!». Ἐπειτα τὸ πλοῖον διέβη ἄνωθεν διὰ τῆς γόνδολας καὶ κατέπιε τοὺς συμπατριώτας σου, ἐμὲ δὲ ἀνύψωσεν ἐν θριάμβῳ ἐπὶ τῶν κυμάτων.

«—Καὶ σήμερον;...»

«—Ὁἴμοι! ἡ φωνὴ θὰ ὀμιλήσῃ».

Πράγματι, φωνή τις πένθιμος καὶ ἠχηρὰ, ἐπιβάλλουσα σιγὴν εἰς τὸ πένθιμον πλήρωμα τοῦ Βουκένταυρου, ἀνέκραξε:

«—Τίς εἶ;»

«—Ὁ Αὐστριακός», ἀπήντησεν ἡ τρέμουσα φωνὴ τῆς ἀγνωστοῦ.

Πολλὰ βλασφημίαι ἠκούσθησαν ἐπὶ τοῦ Βουκένταυρου, ὅστις ἐπροχώρει πάντοτε δι' αὐξούσης ταχύτητος. Ἐπειτα ἐγένετο σιγὴ καὶ ἡ φωνὴ ὑπέλαβεν:

«—Ἀγαπᾶς ἡ μισεῖς;»

Ἡ ἀγνωστος ἐδίστασεν ἐπὶ στιγμὴν· ἔπειτα, διὰ φωνῆς ῥηγνυομένης ὡς κεραυνός, ἀνέκραξεν:

«—Ἀγαπῶ!»

Ἡ φωνὴ τότε ἐπανέλαβε:

«—Συνεπληρώθη ἡ τύχη σου! Ἀγαπᾶς τὸν Αὐστριακόν! ἀπόθανε Ἑνετή!»

Ἡχηρὰ φωνή, φωνὴ διαπεραστικὴ, ἀπελπισίας, διέσχισε τὸν ἀέρα καὶ ὁ Φράντς ἐξηφανίσθη ἐντὸς τῶν κυμάτων. Ἐπανελθὼν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας δὲν εἶδε πλέον οὔτε τὴν γόνδολαν, οὔτε τὸν Βουκένταυρον, οὔτε τὴν ἀγαπητὴν του φίλην. Μόνον εἰς τὸν ὀρίζοντα ἔλαμπον ἀμυδρά τινα φῶτα· ἦσαν οἱ φανοὶ τῶν ἀλιείων τοῦ Μουράνου· κολυμβῶν δὲ ἔφθασε εἰς τὴν ὄχθην μετὰ μίαν ὥραν! Πτωχὴ Ἑνετία!

***

Ἡ Βέππα ἔπαυσεν ὀμιλοῦσα, δάκρυα ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Ἐβλέπομεν ἐν σιγῇ ῥέοντα τὰ δάκρυά τῆς, χωρὶς νὰ ζητήσωμεν νὰ τὴν παρηγορήσωμεν. Αἴφνης ὁμῶς ἐσπόγγισεν αὐτὰ καὶ μᾶς εἶπε μετὰ τὴν ιδιότροπον ζωηρότητά τῆς,

—Τοιοῦτον λοιπὸν ἀποτέλεσμα σὰς προξενοῦν τὰ παραμύθια; Δὲν ἠκούσατέ ποτε νὰ ὀμιλοῦν περὶ τοῦ *Orco* τοῦ Ἑνετοῦ Trilby; Δὲν συνητήσατέ ποτε αὐτὸν εἰς τοὺς ναοὺς ἢ εἰς τὸ Lido; Εἶναι ὁ ἀγαθὸς δαίμων, ὅστις δὲν κκοποιεῖ, εἰμὴ τοὺς καταδυναστάς καὶ τοὺς τυράννους. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶνε τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τῆς Ἑνετίας. Ὁ ἀντιβασιλεὺς ὁμῶς μαθὼν ἐμμέσως καὶ συγκεχυμένως τὴν κινδυνώδη περιπέτειαν τοῦ κόμητος Lichtenstein, παρεκάλεσε τὸν πατριάρχην νὰ κάμῃ μέγαν ἐξορκισμόν ἐπὶ τῶν διωρῶν καὶ ἔκτοτε ὁ *Orco* δὲν ἐφάνη πλέον.

Δ. ΣΤΑΗΣ.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΕΛΙΣ

Περὶ πείρας καὶ . . . τῶν γορέων!

Ἐκατὸν χιλιάδες αἰτίαι ὑπάρχουσι, δι' ἃς ὁ ἄνθρωπος ὑφίσταται τὴν φοβερὰν ταύτην βάσανον. Ἀρκεῖ νὰ σὰς εἴπωμεν, ὅτι μίαν αἰτία, εἶναι ἡ ἔλλειψις φαγητοῦ, διὰ νὰ μὴ ζητῆτε τὰς ἄλλας . . .

Βεβιάως τὸ θέμα τοῦτο, ἠδύναντο, κάλιον ἐμοῦ, νὰ ὑμνήσωσι καὶ νὰ πραγματευθῶσιν οἱ ποιηταί, ἔτι δὲ καὶ οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι ἐρωτευμένοι νεόνυμφοι, οἵτινες προετίμησαν τὴν καρδίαν τῆς καὶ μίαν καλύβην, καὶ οἵτινες γευματίζουσι μὲ τὸ: *μάτια μου! καὶ δειπνοῦσι μετό: ψυχὴ μου!*

Ἄλλ' ἐγὼ δὲν σκοπεύω νὰ πραγματευθῶ τόσῳ πειναλέον θέμα! Ἐγραψα ὅλα αὐτὰ ὡς πρόλογον ἐνὸς ἀνεκδότου καὶ ἂν σὰς φαίνωνται πολλὰ, μὴ τὰ ἀναγνώσητε!

✱

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου, ὅτε ὁ λιμὸς ἐδεκάτιζε τοὺς κατοίκους τῆς καλῆς πόλεως τῶν Παρισίων, καὶ ἡ αὐτὴ στομαχικὴ νόσος ἐμάστιζε τοὺς ἐν Ἰσοῦ πολιορκουμένους, σκοπὸς τις διερχόμενος πρὸ τῆς πυριταποθήκης τοῦ φρουρίου, ἀνεκάλυψεν εὐτραφῆ κοιλίαν, ἀναρριχώμενον ἐπὶ τοῦ τείχους. Τὸν ἤρπασεν ἀμέσως καὶ τὸν προσήνεγκεν εἰς τὸν δεκανέα τῆς ὑπηρεσίας. Οὗτος τὸν ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπιλοχίαν του· ἐκεῖνος τὸν ἔφερεν εἰς τὸν λοχαγόν του, καὶ οὗτος πάλιν εἰς τὸν ταγματάρχην. Εἰς τὴν θέαν τοῦ ὀρεκτικοῦ τούτου ἐδέσματος ὁ ταγματάρχης διέταξε νὰ παρουσιασθῇ ἀμέσως ὁ μάγειρος τῆς φρουρᾶς καὶ δίδων αὐτῷ τὸν κοιλίαν, μετὰ μυρίων προφυλάξεων:

— Νὰ μοῦ τὸν μαγειρεύσης διὰ τὴν αὔριον! τῷ εἶπεν. Ἐχῶ πολλὰς ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ναύαρχον καὶ θέλω νὰ τὸν προσκαλέσω εἰς γεῦμα. Βάλε τὰ καλά σου ἀκούεις;

Ὁ μάγειρος πρέλαθε τὸν κοιλίαν μετὰ σεβασμοῦ, ὑποκλιόμενος δὲ πρὸ τοῦ ἀνωτέρου του, ἐψιθύρισεν:

— Ἐπειδὴ μοῦ μένει ἀκόμη κᾶτι εἰς τὸ κανδύλι, θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σὰς τὸν κάμω μὲ τὸ βούτυρον!

✱

Ἐνθυμεῖσθε τὸ ταξείδιον τοῦ Σάχη τῆς Περσίας, καὶ τὸν θόρυβον, ὃν προῦξένησαν ἐν ταῖς Αὐλαῖς τῆς Εὐρώπης, οἱ ἀδάμαντες καὶ οἱ ἀκόλουθοί του;

Ἀκούσατε τώρα καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν συνεννοεῖται πρὸς τοὺς ὑπουργούς του, ἵνα μανθάνῃ τὰ δεινὰ τῶν ὑπηκόων του καὶ ἵνα κυβερνᾷ τιμῶς καὶ εὐσυνειδότης τὸ κράτος αὐτοῦ, τὴν ὑπὸ τῶν ποιητῶν ὑμνουμένην *χώραν τῶν ῥόδων*.

Πρὸ δεκαπενταετίας, ἐξερράγη ἐκεῖ φοβερὰ καὶ ἀμειλικτος ἡ χολέρα. Αἱ εὐρωπαϊκαὶ Κυβερνήσεις ἀπεφάσισαν πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐπιδημίας καὶ μελέτην τῶν αἰτίων αὐτῆς, ν' ἀποστειλωσιν εἰδικούς ἐπιστήμονας, ὅπως τοῦτο ἐγένετο καὶ πέρυσιν ἐν Αἰγύπτῳ.

Ἡ Γαλλία ἀπέστειλε τὸν δόκτορα Προύστ, ὅστις ἀφοῦ ὑπέστη πικροτάχ δεινὰ καὶ τρικυμίας ἐν τῇ Κασπίᾳ θαλάσσῃ, κατῴρθωσε τέλος ν' ἀφίχθῃ εἰς Τεχεράνην καὶ νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὸν Σάχην.

— Μεγαλειότατε, τῷ λέγει, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις μοὶ ἀνέθετο, νὰ συνεννοηθῶ μεθ' ὑμῶν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς περιστολῆς τῆς χολέρας.

— Ποίας χολέρας; ἠρώτησεν ὁ ἡγεμῶν. Τί θὰ εἴπῃ χολέρα; δὲν ἔχω εἶδησιν!

— Μεγαλειότατε, ἐπανελάβεν ὁ παρισινὸς ἰατρός, χολέρα ὀνομάζεται ἡ φοβερὰ ἐπιδημία, ἣτις καταστρέφει τὴν ἐπικράτειάν σας.

— Ἐπιδημία; εἰς τὴν ἐπικράτειάν μου; Καλὲ τί λέγετε; Εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου ὑπάρχει μεγαλητέρα ὑγεία παρὰ ἐδῶ. Ἴδου πρὸς ἀπόδειξιν, τὸ δελτίον τῶν ὑπουργῶν μου. Ἀναγνώσατε.

Ὁ δόκτωρ Προύστ ἀνέγνωσε... Ἄλλ' ἐπανέλαβε πάλιν τὰ αὐτὰ καὶ διεβεβαίωσε τὸν Σάχην, ὅτι ἡ ἐπάρατος νόσος, ἡρήμου τὰς πόλεις καὶ ἐδεκάτιζε τὰ χωρία του.

Ὁ ἡγεμῶν κατέστη σύννοος.

— Εἰσθε βέβαιος περὶ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα λέγετε, νέε ξένε; ἠρώτησε τέλος συσπῶν τὰς ὄφρεϊς.

— Ναί, Μεγαλειότατε! εἶμαι πλέον παρὰ βέβαιος.

Ὁ Σάχης ἐκτύπησε τὰς παλάμας καὶ διέταξε νὰ προσκληθῶσιν ἀμέσως οἱ ὑπουργοὶ του. Οὗτοι δὲ, μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσιν ἄλλως ἐβεβαίωσαν τότε τὴν ἀλήθειαν, ἣν ἔκρυπτον . . . ἵνα μὴ ἀπολέσωσι τὰ ὑπουργικὰ αὐτῶν χαρτοφυλάκια.

Ἄνευ τῆς ἀφίξεως τοῦ Γάλλου ἰατροῦ, ὁ Σάχης τῆς Περσίας θὰ ἠγνόει, ἀκόμη σήμερον, ὅτι ἡ χολέρα εἶχε θερίσει διακοσίας χιλιάδας ἐκ τῶν ὑπηκόων του.

Καί, ἰδού πῶς κυβερνῶνται τὰ Κράτη καὶ εὐημεροῦσιν οἱ λαοί. . . τοῦ βασιλείου τῶν ῥόδων!

✱

Συνοδία εὐθύμων ὀδοιπόρων, ἐσταμάτησέ ποτε πρὸ μικροῦ πανδοχείου.

Οἱ φίλοι ἔφαγον κατὰ κόρον καὶ νομιζῶ μάλιστα, ὅτι ἔπιον ἐπίσης. Ἐπειτα εἰς τούτων, ὅστις ἐσκόπει ν' ἀναχωρήσῃ λίαν πρῶτῃ, ὠδηγήθη εἰς ἕν δωματίον διὰ νὰ κοιμηθῇ.

Ἐκεῖ ὅλαι αἱ κλῖναι ἦσαν κατηλειμμέναι. Μία ἀπέμενε μόνον, ἣ μάλλον ἡμισεία, διότι τὸ ἕτερον ἡμισυ κατεῖχε κοιμώμενος καὶ ῥογγαλίζων παμμέλας τις Ἀράπης.

Τί νὰ κάμῃ ὁ ἀτυχῆς ὀδοιπόρος; ἐκδύεται καὶ κατακλίνεται εἰς τὸ πλευρόν του· ἀφοῦ παρήγγειλε προηγουμένως εἰς τοὺς φίλους του, νὰ τὸν ἐξυπνήσωσι μόλις χαραίξει.

Ἄλλ' οἱ φίλοι ἠθέλησαν νὰ γελάσωσιν· οἱ φίλοι εἰς τοιαύτας περιστάσεις εἶναι κᾶποτε φοβεροὶ τύραννοι.

— Ἐρχεσθε νὰ τὸν βᾶψωμεν μαῦρον; Ἄλλ' οἱ φίλοι εἶπωμεν τὸ πρῶτῃ τὴν παροιμίαν:

« Ποῦ πλαγίση μὲ τυφλὸ τὸ πρῶτῃ ἄλλοιθωρῆσει! »

— Ἐμπρός! φέρετε μελάني.

Καὶ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, ὁ κοιμώμενος ὀδοιπόρος ἐγένετο μαῦρος, ὡς ὁ παρὰ τὸ πλευρόν του κοιμώμενος.

Τὴν ἐπαύριον κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν τὸν ἐξυπνοῦσιν. Ἐγείρεται, ἐκδύεται καὶ πλησιάζει εἰς τὸν καθρέπτην διὰ νὰ κτενισθῇ.

Ἄλλ' εἰς τὴν θέαν τῆς μελανῆς μορφῆς του ἐκπλήσσεται, σκέπτεται, καὶ τέλος ἀνκφωνεῖ μετ' ἀγαπητικῆς:

— Τὰ ζῶα, οἱ φίλοι μου! Τοὺς εἶπα νὰ ἐξυπνήσωσιν ἐμέ, καὶ αὐτοὶ ἐξύπνησαν τὸν Ἀράπην!

Ἐπειτα . . . ἐκδύεται πάλιν καὶ μεταβιβάζει πρὸς τὴν κλίνην του.

✱

Ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων γυνή τις κατηγορεῖτο ὅτι ἀπεπειράθη νὰ δηλητηριάσῃ τὸν σύζυγόν της. Τὸ κακούρημα εἶχε βεβαιωθῆ ὁ δὲ ἀτυχῆς σύζυγος μόλις εἶχε σωθῆ, χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον πρόσκλησιν τοῦ ἰατροῦ.

— Τί ἀποκρίνεσαι εἰς τὰς τόσας κατὰ σοῦ μαρτυρίας; ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τὴν κατηγορουμένην;

— Οὐδέν, διότι ὅλαι εἶνε ψευδεῖς. Θέλετε νὰ βεβαιωθῆτε, κύριε πρόεδρε, περὶ τῆς ἀληθείας; Διατάξατε νὰ κάμουν αὐτοψίαν εἰς τὸν σύζυγόν μου! . . .

✱

Ἄγαθός τις οἰκοκύριος πρὸ πολλοῦ ματαίως εὐχόμενος νὰ γευθῇ τῶν ἡδονῶν τῆς πατρότητος, βλέπει τέλος πραγματοποιουμένους τοὺς πόθους του.

Ἄλλ' οἴμοι! τὸ δυστυχῆς παιδίον ἀποθνήσκει ἐντὸς ἑξ ἡμερῶν.

Ὁ πατὴρ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του τρέχει πρὸς τὸν ἱερέα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ συντάξῃ ἕνα ἐπιτύμβιον διὰ τὴν πλάκα, ἣτις θὰ καλύψῃ τὸ βρέφος.

Ἄλλ' ὁ ἱερεὺς τῷ λέγει, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξυμνήσῃ εἴτε ἐμμέτρως εἴτε πεζῶς, πλάσμα τόσον ὀλίγον διάστημα ζήσαν ἐν τῇ γῆ. Τί νὰ τοῦ εἴπῃ;

Ὁ πατὴρ δὲν ἀπεθαρσύνθη ἐν τούτοις. Τρέχει πρὸς τὸν δημοδιδάσκαλον καὶ τὸν παρακαλεῖ· ἀλλὰ καὶ οὗτος φέρει τὰς αὐτὰς δυσκολίας.

— Ἐ, λοιπόν, ἐγὼ θὰ τὸ συντάξω! ἀνέκραξε. Καὶ ἰδού τὸ ἐπιτύμβιον:

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΟΣ ΥΙΟΥ

ποιηθέντος ὑπ' ἐμοῦ καὶ μόνου τοῦ πατρός του.

[Ἄνευ τῆς βοήθειας τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ δημοδιδασκάλου.]

Δάμ.

Ἐν τῷ Γραφείῳ τῶν «Εκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» πωλοῦνται καὶ ἀποστέλλονται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἑξωτερικῷ τὰ ἑξῆς βιβλία:

«Τὰ 500,000,000 τῆς Ἰνδῆς Ἡγεμονίδος, μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλιου Βέρν, λεπτὰ 60.

«Ἀπομνημονεύματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», ὑπὸ Φωτάκου, ὑπασπιστοῦ τοῦ Κολοκοτρώνη, δρ. 1 [ἑλιθ. Τεχ. 1-20].

«Ἑλληνικὸς Ἀγῶνος τὸ Τριακιστάραχρον ἔπαθλον», διήγημα Γρ. Δ. Σκουροῦ, δ 1.

«Ἐπιστολαὶ μιᾶς Μυθιστορίας», ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, λεπτ. 40.

«Εἰκόνας», σατυρικαὶ διατριβαί, ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπόρογλου, λ. 60.